

Vlaams
Parlement

ingediend op **1333** (2017-2018) – Nr. 1
27 oktober 2017 (2017-2018)

Beleidsbrief

Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie
2017-2018

ingediend door minister Philippe Muyters

INHOUD

LIJST MET AFKORTINGEN	4
I. MANAGEMENTSAMENVATTING	9
II. OMGEVINGSANALYSE.....	11
1. Innovatie	12
2. Ondernemerschap.....	13
3. Werk.....	13
III. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN	14
1. Investeren in wendbare werknemers en ondernemingen	14
1.1. Focus op probleemoplossende en zelflerende vaardigheden in de initiële loopbaan.....	14
1.2. Investeren in competenties	14
1.3. Investeren in de randvoorwaarden voor innovatiegedreven ondernemerschap.....	18
1.4. Nieuwe loopbaanwendingen mogelijk maken	20
2. Investeren in een excellente kennisbasis	23
2.1. Streven naar kwalitatieve invulling van de 3%-norm	23
2.2. Investeren in state-of-the-art onderzoeksinfrastructuur	25
2.3. Vlaanderen ontwikkelt een beleid voor open data en open access....	25
3. Investeren in een vereenvoudigde dienstverlening op maat.....	26
3.1. Een geïntegreerd aanspreekpunt voor de ondernemer	26
4. Investeren in ruimte en infrastructuur om te ondernemen.....	27
4.1. Het kader creëren voor de digitale economie van de toekomst	27
4.2. Bijkomende bedrijfshuisvestingsmogelijkheden	28
4.3. Detailhandels- en handelsvestigingenbeleid	28
5. Waken over de concurrentiekracht van onze ondernemingen.....	28
5.1. Reconversiebeleid en afstemming federaal competitiviteitsbeleid.....	28
6. Investeren in Europese, internationale en interregionale netwerken	29
6.1. EFRO-Vlaanderen en EFRO-Interreg.....	29
6.2. ESF-Vlaanderen	29
6.3. LSM.....	30
6.4. Europese vertegenwoordiging	30

7. Activeren van talenten.....	30
7.1. Een vereenvoudigd en doelmatig doelgroepenbeleid	30
7.2. Doorstroomgerichte werkervaringstrajecten.....	31
7.3. Realiseren van en aanbod op maat voor alle jonge werkzoekenden .	32
7.4. Uitbreiden van de activeringsaanpak voor werkzoekenden tot 65	33
7.5. Inzetten op een geïntegreerd taal- en werkbeleid	34
7.6. Aandacht voor het snijvlak werk-welzijn.....	35
7.7. Versterken en uitbreiden van het activeringsbeleid	36
7.8. Verbetering van de matching vraag-aanbod.....	36
7.9. Discriminatie op de arbeidsmarkt bestrijden	37
7.10. Lokale partnerschappen aanscherpen	38
8.Activeren van ondernemingspotentieel en ambitieus ondernemerschap	39
8.1. Trajecten voor werkzoekenden naar ondernemerschap	39
9.Activeren van het innovatiepotentieel bij kmo's en grote ondernemingen.....	40
10.Innovatieve overheidsopdrachten	41
11.Ontginnen van buitenlands tewerkstellingspotentieel	41
11.1. Interregionale arbeidsmobiliteit.....	42
12.Bijlagen	44
12.1. Antwoord op de aanbevelingen van het Rekenhof.....	44
12.2. Overzicht van de moties en resoluties van het Vlaams Parlement	51
12.3. Rapportering van de gevolggeving aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie	51
12.4. Gelijke Kansen, Integratie & Armoedebestrijding.....	51
12.5. Prognose beleidsuitvoering	53
12.6. Regelgevingsagenda	60
12.7. WEWI en het Europees Semester en LSA 2017	66

LIJST MET AFKORTINGEN

ABAD:	Actieplan ter Bestrijding van Arbeidsgerelateerde Discriminatie op de arbeidsmarkt
ACTIRIS:	Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling (vroeger BGDA)
AGB Genk:	Autonoom Gemeentebedrijf Genk
AGIV:	Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
AHOVOS:	Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen
AMIF:	Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie
AMS:	Antwerp Management School
BAN-Vlaanderen:	Business Angels Netwerk Vlaanderen
BEV:	Betaald educatief verlof
BBP:	Bruto Binnenlands Product
BIP-bedrijventerreinen:	Brustum Industrie Park
BODW:	Begeleiding op de werkvloer
BTOM:	Bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen
BTW:	Belasting (over de) Toegevoegde Waarde
BVR:	Besluit van de Vlaamse Regering
CAO:	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CERTO:	De VDAB en Federgon hebben een certificeringsorgaan voor de outplacementsector opgericht: CERTO
CIS:	Communicity Innovation Survey
CPT:	Clean Power for Transport
DAC:	Derde Arbeidscircuit
DARIAH:	Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities
DIBISS:	Dienst voor de Bijzondere Socialezekerheidsstelsels
DYNAK:	Dynamisch Actieplan Kempen
DYZO:	DYZO begeleidt zelfstandige ondernemers in moeilijkheden
EAD:	Evenredige Arbeidsdeelname en Diversiteit
EC:	Europese Commissie
ECOOM:	Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring
E.E.N.:	Enterprise Europe Network
EFRO:	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EFSI:	Europees Fonds voor Strategische Investeringsen
EIB:	Europese Investeringsbank
EIF:	Europees Investeringsfonds
EIS:	European Innovation Scoreboard
EMBRC:	European Marine Biological Resource Centre
EPO:	European Patent Office
ERA:	European Research Area (Europese Onderzoekruimte)
ERAC-SFIC:	European Research Area Committee - Strategic Forum for International Science & Technology Cooperation
ERC:	European Research Council
ESF:	Europees Sociaal Fonds
ESFRI:	European Strategy Forum on Research Infrastructures
ESIF:	Europese Structuur- en Investeringsfondsen
ESS:	European Spallation Source
ETION:	Belgische werkgeversorganisatie (vroegere VKW)
EU:	Europese Unie
EVA:	Extern Verzelfstandigd Agentschap
EVC:	Elders Verworven Competenties
EWI:	Economie, Wetenschap, Innovatie

FVB:	Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid
FEDERGON:	Federatie van HR-dienstverleners
FFEU:	Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eénmalige Investeringsuitgaven
FFM:	Fact Finding Mission
FISCH:	Flanders Innovation Hub for Sustainable Chemistry
FIT:	Flanders Investment & Trade
FOD:	Federale Overheidsdienst
FOREM:	Le service public Wallon de l'emploi et de la formation (Waalse openbare dienst voor werkgelegenheid en opleiding)
FRIS Onderzoeksportaal:	Flanders Research Information Space
F.T.I./FTI:	FlandersTechnology International
FWO:	Fonds Wetenschappelijk Onderzoek
GEM:	Global Entrepreneurship Monitor
GESCO's:	Gesubsidieerde Contractuelen
GKK:	Geïntegreerd kwaliteitskader
GIMV:	Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen
GIPOD:	Generiek InformatiePlatform Openbaar Domein
GIS:	Geografisch Informatiesysteem
GOB:	Gespecialiseerd opleidings-, begeleidings- en bemiddelingscentrum
GRB:	Grootschalig Referentiebestand
GRIP:	Gelijke Rechten voor Ieder Persoon met een handicap (organisatie)
GTB-traject:	Gespecialiseerde trajectbepaling en begeleidingsdienst
GTI:	Geïntegreerde Territoriale Investerings
HBO5:	Hoger Beroepsonderwijs (niveau 5)
HPC:	High performance computing
HIVA:	Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving is een multidisciplinaire onderzoeksinstelling van de KU Leuven
HR:	Human Resources
IBBN-UNIDO:	International Industrial Biotechnology Network - United Nations Industrial development organization
IBN:	Innovatieve Bedrijfsnetwerken
IBO:	Individuele Beroepsopleiding in een Onderneming
ICON-projecten:	Interdisciplinair Coöperatief Onderzoek
ICOS:	Integrated Carbon Observation System
ICT:	Informatie- en communicatietechnologie
IKW:	Interkabinettenwerkgroep
ILVO:	Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek
IMCWB:	Interministeriële conferentie voor wetenschapsbeleid
INBO:	Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
IPO:	Interbestuurlijk Plattelandsoverleg
ISBO:	Instituut voor Strategisch en Beleidsgericht Onderzoek
ITG:	Instituut voor Tropische Geneeskunde
IUAP:	Interuniversitaire attractiepolen
IUS:	Innovation Union Scoreboard
IV:	Internationaal Vlaanderen
IWT:	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
JPI:	Joint Programming Initiative
KB:	Koninklijk Besluit

KKP:	Koopkrachtpariteit
KMDA:	Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen
KMO:	Kleine en Middelgrote Ondernemingen
KMSKA:	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
KP:	Kaderprogramma
KPI:	Kritieke prestatie-indicatoren
KU Leuven:	Katholieke Universiteit Leuven
KVAB:	Koninklijke Vlaamse Academie van België
LNE:	Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
LRM:	Limburgse Reconversie Maatschappij
MIO:	Miljoen
MIP:	Milieu- en energietechnologie Innovatie Platform
MMPP:	Personen met een medische, mentale, psychische en psychiatrische beperking
MOW:	Mobiliteit en Openbare Werken
NBB:	Nationale Bank van België
NCP:	Nationale contactpunten
NEC:	Normaal Economisch Circuit
NEET-jongeren:	Not in Employment, Education or Training
NGO:	Niet-gouvernementele organisatie
NIO:	Nieuw Industrieel Ondernemen
NodO+:	Nederlands op de Opleidingsvloer
NodW:	Nederlands op de Werkvloer
NSZ:	Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen
NT2:	Nederlands tweede taal/Nederlands voor anderstaligen
NV:	Naamloze Vennootschap
OCMW:	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OESO:	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OJO:	Ondersteuning Jonge Onderzoekers
OKOT:	Onderwijskwalificerende opleidingstrajecten voor werkzoekenden
OLA:	Online assistent
O&O:	Onderzoek en Ontwikkeling
O&O&I:	Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie
OTO:	Onderzoek en Technologische Ontwikkeling
PCP:	Precommerciele ontwikkeling van innovatieve oplossingen
PMV:	Participatiemaatschappij Vlaanderen
POM Limburg:	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Limburg
POP:	Persoonlijk Ontwikkelingslan
PPI:	Aankoop van ontwikkelde innovatieve producten
PWA:	Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap
R&D:	Research and Development
RESOC:	Regionaal economisch en sociaal overlegcomité
RILOD:	Research Information Linked Open Data
RIS:	Regional Innovation Scoreboard
RSZ:	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RVA:	Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening
RvB:	Raad van Bestuur
RVO-Society:	RVO-Society wil jongeren (5-25) interesseren voor techniek en wetenschappen. Als logische poort tussen onderzoek en onderwijs, vertaalt RVO-Society innovatieve kennis van bedrijven en onderzoeksinstellingen in projecten en educatieve activiteiten voor jongeren.
SALK:	Strategisch Actieplan voor Limburg in het kwadraat

SBO:	Strategisch Basisonderzoek
SERV:	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SHARE:	Seismic Hazard Harmonization in Europe (EU-project)
SIF:	Sociale Innovatiefabriek
SIM:	Strategic Initiative Materials
SOC:	Strategisch Onderzoekscentrum
SOFI:	Strategische Overlegforum Financiën
STEM:	Science, Technology, Engineering en Mathematics
STS:	Strategische Transformatiesteun
SYNTRA Vlaanderen:	Vlaams Agentschap voor Ondernemerschapsvorming
TAZbis:	Tender activeringsbeleid
TBM-programma:	Toegepast Biomedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit
TETRA:	TEchnologieTRAnsfer = Programma voor praktijkgericht onderzoek door hogescholen en universiteiten voor ondernemingen en social profit
TINA-fonds:	Vlaams Transformatiefonds (Transformatie, Innovatie en Acceleratie" van het industriële weefsel in Vlaanderen)
TWE:	Tijdelijke Werkervaring
UCLL:	UC Leuven-Limburg is de overkoepelende naam voor drie Vlaamse hogescholen: KHLeuven, KHLim en Groep T
Ugent:	Universiteit Gent
UNIZO:	Unie van Zelfstandige Ondernemers
UNU-CRIS:	United Nations University Institute on Comparative Regional Integration Studies
VABB-SHW:	Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand (databank) voor de Sociale en Humane Wetenschappen
VARIO:	Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen
VDAB:	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VEB:	Vlaams Energiebedrijf
VESOC:	Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité
VIAA:	Vlaams Instituut voor de Archivering van het Audiovisueel Erfgoed
VIB:	Vlaams Instituut voor Biotechnologie
VIONA:	Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarkt rapportering
VIS:	Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden
VITO:	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VKBO:	Verrijkte Kruispunt Bank Ondernemingen
VLABEL:	Vlaamse Belastingdienst
VLAIO:	Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen
VLAJO:	Vlaamse Jonge Ondernemingen
VLAKWA:	Vlaams Kenniscentrum Water
VLIZ:	Vlaams Instituut voor de Zee
VLOR:	Vlaamse Onderwijsraad
VOKA:	Vlaams netwerk van ondernemingen
VOP:	Vlaamse Ondersteuningspremie
VR:	Vlaamse Regering
VRWI:	Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie
VSC:	Vlaams Supercomputercentrum
VTE:	Voltijds Equivalenten
VUB:	Vrije Universiteit Brussel
VVSG:	Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten
WEP+:	Werkervaringsprojecten
WIJ!:	Werkinlevingstraject voor jongeren

WHO: Wereldgezondheidsorganisatie
WSE: Werk en Sociale Economie
YEI: Youth Employment Initiative

I. MANAGEMENTSAMENVATTING

De economische motor in Vlaanderen slaat aan. Het aantal ondernemingen groeit fors, de werkloosheid daalt al meer dan twee jaar onophoudelijk en de tewerkstelling in Vlaanderen bereikt recordhoogtes. De cijfers zijn een opsteker voor het investerings- en activeringsbeleid dat we de voorbije drie jaar hebben gevoerd.

Het afgelopen beleidsjaar stond in het teken van enkele belangrijke hervormingen:

- Het nieuwe systeem van tijdelijke werkervaring voor leefloners ging van kracht op 1 januari 2017. Samen met de OCMW's hanteren we hiermee een meer activerende benadering voor wie door gebrek aan ervaring of generieke competenties moeilijk aan een job geraakt. Sinds de invoering zijn al meer dan 3.500 mensen in een traject gestapt.
- Samen met mijn collega-minister Crevits lanceerde ik het duaal leren in de praktijk. Deze nieuwe volwaardige leerweg zal ons onderwijs ervarings- en arbeidsmarktgericht maken en jongeren meer kansen bieden op de arbeidsmarkt en op het verwerven van een kwalificatie.
- We hervormden het vroegere PWA-stelsel naar een activerend instrument. In plaats van mensen langdurig in een statuut te plaatsen, bieden we hen met het nieuwe 'wijkwerken' een duidelijk en gericht pad naar werk. Op 1 januari 2018 zal dit nieuwe systeem van start gaan.
- Om ondernemen alle kansen te geven en komaf te maken met hindernissen en drempels schaften we de vestigingswet af voor gereguleerde beroepen. Ondernemers zullen hierdoor binnen afzienbare tijd een zaak kunnen starten zonder de formele vereiste van een attest bedrijfsbeheer, waarvoor we een vrijwillig en laagdrempelig alternatief voor prestarters voorzien met ook een permanente vorming op maat van de ondernemer.
- In 2017 zijn de 4 goedgekeurde speerpuntclusters gestart met de uitvoering van strategische roadmaps, gericht op de uitdagingen van morgen. Ook de transitiedomeinen industrie 4.0, circulaire economie en levenslang leren en werken gingen van start.

Ook het komende jaar (2017-2018) staan we voor een ambitieuze beleidsagenda:

- In uitvoering van het VESOC-akkoord van 11 juli 2017 beginnen we aan een verregaande hervorming en modernisering van de opleidingsinstrumenten voor werknemers. Alle ondersteunde opleidingen zullen in de toekomst worden getoetst aan een aantal kernoriëntaties; spelen ze in op de uitdagingen van de arbeidsmarkt van vandaag en in de toekomst? Spelen ze in op knelpunt-kwalificaties en competenties? Of focussen ze op werknemers voor wie een grote afstand tot de arbeidsmarkt dreigt? Deze hervorming zal het komende jaar in regelgeving worden vertaald.
- Om oudere werklozen te ondersteunen bij het opstarten van een eigen zaak werken we aan een transitiepremie voor ondernemers. Die premie moet de financiële drempel wegnemen bij de start als zelfstandig ondernemer, opdat meer werkzoekenden de stap zouden zetten naar een zelfstandige activiteit.
- Inzake duaal leren willen we komen tot een regelgevend kader dat op 1 september 2018 in werking treedt.
- We brengen alles in gereedheid voor de opstart van werk- en zorgtrajecten. We zorgen hiermee voor een aangepaste begeleiding en activering van werkzoekenden met een welzijns- of zorgproblematiek, voor wie andere

doorstroomgerichte instrumenten zoals het nieuwe 'wijkwerken' of tijdelijke werkervaring, minder gepast zijn.

- Ik wil ook werk maken van een beleid gericht op het aantrekken en verankeren van internationale toptalenten, met voldoende doorstroom naar onze ondernemingen.

Ook op het vlak van economie en innovatie blijven op het gaspedaal duwen. We brengen de fusie van het Agentschap Ondernemen en het IWT concreet in de praktijk door te vertrekken van een nieuwe, klantgerichte aanpak die de ondernemer centraal plaatst. Het beeld dat we uitdragen is niet meer gericht op de verschillende instrumenten en diensten van het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO) maar op de heldere boodschap dat VLAIO er is ter ondersteuning van alle ondernemers: "Neem contact, vertel ons welke noden jouw bedrijf heeft: de mederwerkers van ons agentschap zullen deze concrete behoefte vertalen naar producten en diensten op jouw maat". De interne hervormingen om deze nieuwe aanpak waar te maken, worden afgerond tegen begin 2018, waarna deze nieuwe benadering in de markt wordt gezet met de bedoeling om een breder ondernemingspubliek aan te spreken. We vereenvoudigen het instrumentarium verder binnen de mogelijkheden van het Europese steunkader met de afronding van de hervorming van de innovatiesteun aan individuele bedrijven. Ook de speerpuntclusters komen op kruissnelheid met een pijplijn aan projecten binnen de goedgekeurde strategische roadmaps.

Onze bijkomende investeringen in onderzoek & innovatie komen op kruissnelheid: de City of Things-proeftuin in Antwerpen wordt verder uitgebouwd en met de geleerde lessen starten we ook de eerste projecten op in andere Vlaamse steden. We operationaliseren de hervormingen binnen het FWO om te zorgen dat het excellente Vlaamse onderzoek alle kansen krijgt, door een evenwichtige spreiding van de projecten tussen de verschillende aanvragers en een stijging van het slaagpercentage.

We stomen Vlaanderen klaar voor de immer voortschrijdende digitalisering door de grondlagen goed te leggen met een duidelijke visie & plan van aanpak op de open telecominfrastructuur van de toekomst, essentieel voor slimme steden & de opmars van het internet der dingen. Langs de industriële zijde brengen we deze technologieën naar de productievloer in een sterke focus op Industrie 4.0 binnen de visie 2050 en een vernieuwde convenant met Flanders Make. We zetten onze inspanningen verder om de innovatiegerichtheid bij kleine ondernemingen te verhogen.

Duidelijke keuzes voor de economie van de toekomst, die steeds meer digitaal zal zijn, vanuit een open ondernemingsgerichte aanpak, met eenvoudige structuren & instrumenten en met de juiste competenties. Dit is de weg waaraan de afgelopen jaren hard getimmerd werd, en die ik in 2018 zal verderzetten in al mijn bevoegdheden.

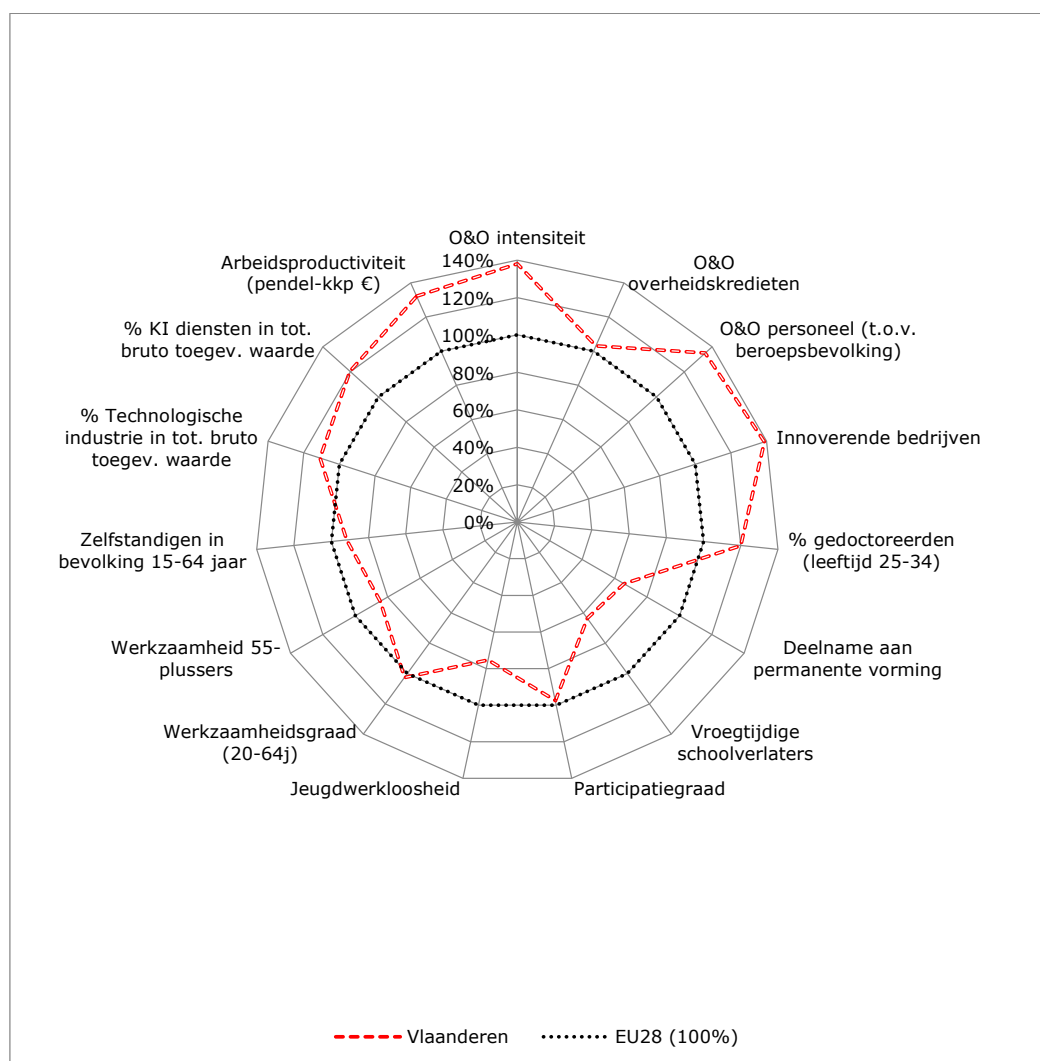
Philippe Muyters

II. OMGEVINGSANALYSE

In 2016 bedroeg de reële groei van het Vlaamse bruto binnenlands product (bbp) 1,4%. De Studiedienst van de Vlaamse Regering schat dat de Vlaamse economie zal blijven aantrekken. Zowel in 2017 als 2018 zou de reële bbp-groei 1,8% bedragen. De vooruitzichten voor 2019 tot 2022 voor het Vlaamse gewest (1,6%) zijn een stuk hoger dan die van de twee andere gewesten (1,3%).

Figuur 1 geeft een blik op de prestaties van Vlaanderen in vergelijking met de rest van de Europese Unie op gebied van een aantal relevante prestatie-indicatoren inzake onderzoek en ontwikkeling, tewerkstelling en vorming.

Figuur 1: Vlaanderen vergeleken met het Europese gemiddelde (EU-28 = 100%)

1. Innovatie

Uit de recentste beschikbare cijfers, blijkt dat Vlaanderen in 2015 2,69% van het bbp aan onderzoek & ontwikkeling (O&O) besteedde - de hoogste waarde ooit - en dat de O&O-bestedingen in de lift zitten. De O&O-uitgaven van de bedrijven stegen in 2014 en 2015 fors. De Vlaamse O&O-intensiteit ligt hoger dan het EU28- gemiddelde, maar nog steeds lager dan de Scandinavische en die van Duitsland. De Vlaamse overheid investeerde in 2017 2,435 miljard euro in het wetenschaps- en innovatiebeleid, waarvan 1,565 miljard euro voor O&O. Ongeveer 49% daarvan was bestemd voor niet-gericht onderzoek en 51% voor het gericht onderzoek.

Ten opzichte van het academiejaar 2013-2014 is het aantal diploma's uitgereikt in een STEM-richting (STEM = Science, Technology, Engineering en Mathematics) voor 2014-2015 toegenomen van 25,8% tot 26%. Tijdens het academiejaar 2015-2016 werden aan de Vlaamse universiteiten samen 1.280 doctoraten binnen STEM richtingen uitgereikt, op een totaal van 1.956. Het aantal werkenden in de (medium) hoogtechnologische industrie en diensten bedroeg in 2016 8,5% voor Vlaanderen. Daarmee komen we in de buurt van het EU-gemiddelde. Het totaal aan O&O-personeel kent al enkele jaren een stijgende trend en bedroeg in 2015 in het Vlaams Gewest 46.517 VTE. Het aandeel hiervan in de beroepsbevolking was voor Vlaanderen 1,54%, een stuk hoger dan het EU28 gemiddelde van 1,14%.

Sedert verschillende jaren scoren de Vlaamse onderzoekers internationaal zeer goed voor wat betreft publicatie-output, zichtbaarheid van het onderzoek via citaties (impact) en internationale co-publicaties. Vlaanderen presteert ook sterk in de deelname aan het Europese Kaderprogramma voor Onderzoek en Technologische Ontwikkeling. De eerste resultaten (op datum van oktober 2016) van de deelname aan het nieuwe Horizon 2020 programma (2014-2020) zijn veelbelovend. Twee Vlaamse universiteiten (KU Leuven en UGent) staan in de top-50 van de bedragen toegekend aan instellingen van het hoger onderwijs, en in de top-50 van het totaalbudget toegekend aan onderzoekscentra staan zowel imec, VIB als VITO.

Vlaamse kennisinstellingen werken ook veel samen met de bedrijfswereld. In 2015 werd maar liefst meer dan 17% van de O&O-uitgaven in het hoger onderwijs gefinancierd door de private sector (binnenlandse en buitenlandse bedrijven). Het hoogste cijfer in de EU volgens internationale vergelijkingen.

In 2014 innoveerde 68% van de Vlaamse ondernemingen door de invoering van nieuwe of vernieuwde product- of procesinnovaties of organisatorische of marketinginnovaties, een aanzienlijke stijging voor Vlaanderen ten opzichte van 2012. Een internationale vergelijking voor 2014 toont dat Vlaanderen het hoogste percentage van de Europese Unie heeft, vóór Duitsland (67%) en het Groot-Hertogdom Luxemburg (65%). België haalt 64%, het EU28-gemiddelde is 49%.

Het Regional Innovation Scoreboard 2017 van de EU rangschikt Vlaanderen bij de topgroep van 'innovatieleiders'. De EU beschouwt een regio als innovatieleider indien de prestaties meer dan 120% bedragen van het EU-gemiddelde. Vlaanderen scoort zeer sterk voor de criteria 'innovatieve kmo-samenwerking', alsook voor 'product/procesinnovaties'.

2. Ondernemerschap

Op 1 januari 2017 waren er 548.000 btw-plichtige ondernemingen actief in het Vlaamse Gewest, waarvan 301.000 vennootschappen en 247.000 zelfstandigen. De geboortegraad stijgt in 2016 tot 10,5%, terwijl de sterftegraad daalt naar 6,3%. De netto-groeiratio (het verschil van geboorte- en sterftegraad) van het totaal aantal ondernemingen staat met 4,2% dan ook op het hoogste niveau sinds 2009. Van alle ondernemingen die in 2010 opgericht werden, was 72,8% vijf jaar later nog actief.

Via een enquête van het Steunpunt Economie en Ondernemen werd gepeild naar de houding in de samenleving ten opzichte van ondernemerschap. Ondernemerschap wordt in Vlaanderen steeds meer gezien als een haalbare en aantrekkelijke optie. In 2016 vond 65% van de bevroegde Vlamingen dat succesvolle starters een hoge status hebben en veel respect genieten, het hoogste cijfer in 10 jaar tijd! De positieve tendens zien we ook terug in de wenselijke carrièrekeuze: 56% ziet de stap naar ondernemerschap als goede carrièrekeuze.

Een essentiële voorwaarde voor succesvol ondernemerschap is een vlotte toegang tot voldoende kapitaal. Volgens de statistieken van de Kredietcentrale voor ondernemingen bedroegen de toegestane kredieten in Vlaanderen eind mei 2017 iets meer dan 111,5 miljard euro, een stijging met maar liefst 4,248 miljard vergeleken met mei 2016. Op het ogenblik van de enquête beschreven de Belgische ondernemingen daarom ook de algemene kredietvoorwaarden voor het twaalfde opeenvolgende kwartaal als gunstig.

De totale investeringsratio bedroeg in 2016 25,1% van het bbp. Dit is een lichte daling vergeleken met het recordjaar 2014 (25,5%). De private sector is de belangrijkste investeerder met een ratio van 21,7% van het bbp in 2013. In 2016 werden er 198 buitenlandse investeringsprojecten in Vlaanderen gerealiseerd, voor een totaal bedrag van 1,87 miljard euro en een jobcreatie van 4.260 jobs.

3. Werk

Na jaren van zeer voorzichtig herstel in de nasleep van de financieel-economische crisis van 2008, draait de motor van de Vlaamse arbeidsmarkt op volle toeren. Het aantal tewerkgestelde Vlamingen steeg tot een recordaantal van 2.344.000 personen. Dat is een stijging met 36.000 personen ten opzichte van 2016, een duidelijke versnelling na toenames met 19.000 personen in 2015-2016 en 11.000 personen in 2014-2015. In het eerste kwartaal van 2017 bereikte Vlaanderen zo een werkzaamheidsgraad van 72,4%. In de eerste helft van 2017 ontving de VDAB ook ruim 18.000 vacatures meer dan in de eerste helft van 2016.

Ondanks de opname van een groot aantal vluchtelingen en van oudere werklozen die nu langer beschikbaar moeten blijven voor de arbeidsmarkt, gaat de Vlaamse werkloosheid al even in dalende lijn. In juni 2017 zakte het aantal Vlaamse werkzoekenden tot het laagste aantal in vijf jaar tijd, bijna tot onder de symbolische grens van 200.000 personen (201.031). Ook bij allochtonen (-1%), langdurig werkzoekenden (-5,5%) en 55+ers (-7,5%) daalt de werkloosheid. Zo komt Vlaanderen op een werkloosheidsgraad van 4,9%, waarmee we enkel Duitsland, Tsjechië en Hongarije moet laten voorgaan.

Met de verbeterende arbeidsmarktsituatie komt een oud zeer van de Vlaamse arbeidsmarkt opnieuw op de voorgrond: knelpuntberoepen. Eén op drie Vlaamse werkgevers had in 2016 moeilijkheden om voldoende geschikt personeel te vinden, en nu de aanwervingsdynamiek aantrekt, dreigt dat percentage nog toe te nemen. Van alle vacatures in het beheer van de VDAB, bleef 18% langer dan 3 maanden openstaan alvorens ze ingevuld raakten. Vooral technische profielen zijn schaars, en er studeren onvoldoende jongeren in STEM-richtingen om aan die vraag te voldoen.

III. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Investeren in wendbare werknemers en ondernemingen

1.1. Focus op probleemoplossende en zelflerende vaardigheden in de initiële loopbaan

Realisaties 2016-2017

Samen met mijn collega-minister bevoegd voor onderwijs hebben we uitvoering gegeven aan het actieplan ondernemend onderwijs. Het aanbod van Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) en de Stichting Onderwijs en Ondernemen wordt ondersteund via subsidies of gedetacheerde leerkrachten. Een speciaal statuut voor student-ondernemers uit het hoger onderwijs werd in het leven geroepen sinds 1 januari 2017. Syntra Vlaanderen werkte actief mee aan de ontwikkeling van de internationale website www.incuvet.eu, waarin ook Vlaamse onderwijs-instellingen inspiratie kunnen opdoen voor het uitbouwen van een visie en beleid rond 'Ondernemend Onderwijs'.

Werking 2017-2018

Het actieplan ondernemend onderwijs wordt verder uitgevoerd, afgestemd op de noden van de scholen en geactualiseerd in het kader van de afschaffing van het attest basiskennis bedrijfsbeheer.

1.2. Investeren in competenties

1.2.1. Inzetten op een gefundeerde studie- en beroepskeuze - STEM

In 2017 gaven we het ICT-impulsprogramma een extra boost, waardoor we meer jongeren bereiken met de digitale skills van de toekomst. We blijven ook het algemene maatschappelijk draagvlak voor wetenschappen en technologische innovatie versterken door de verwezenlijkingen van onze kennisinstellingen en strategische onderzoekscentra meer visibiliteit te geven bij het grote publiek. We blijven de transformatie van Technopolis naar centrale actor in onze wetenschapscommunicatie ondersteunen, en een focus op het STEM-beleid in samenwerking met onderwijs.. Zo wil ik de positieve maatschappelijke impact van technologie en onderzoek duidelijker maken.

1.2.2. Creëren van een geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken

Realisaties 2016-2017

Samen met mijn collega-minister van onderwijs zette ik het afgelopen beleidsjaar verdere stappen op weg naar een geïntegreerd stelsel van duaal leren:

- Er werd uitvoering gegeven aan het decreet alternerende opleiding van 10 juli 2016. Sinds 1 september 2016 werden meer dan 10.000 erkenningsaanvragen voor leerondernemingen goedgekeurd door de diverse partnerschappen. Het 'Vlaams Partnerschap Duaal Leren' startte op 26 augustus 2016, samenwerkingsovereenkomsten werden ondertekend met 13 sectorale partnerschappen.
- Intussen liepen in de praktijk diverse proeftuinen rond duaal leren. Binnen het project 'Schoolbank op de werkplek' startten de eerste 6 duale opleidingen. In het project 'Werkplek21' werd de werkplek als leeromgeving van de 21ste eeuw verkend. Tot slot liepen er 21 verkennende trajecten, gefinancierd met ESF-steun. De geleerde lessen van deze trajecten worden meegenomen in de nieuwe proeftuinen en het decreet duaal leren.

Werking 2017-2018

Sinds 1 september 2017 is het proefproject 'Schoolbank op de werkplek' verder uitgebreid tot 21 studierichtingen. Het voorontwerp van decreet duaal leren werd op 15 september 2017 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. De bijhorende uitvoeringsbesluiten worden uitgewerkt met als doel dit in werking te laten treden vanaf 1 september 2018. Samen met het Overlegplatform Duaal Leren wordt ook toegewerkt naar 55 duale opleidingen die op dat moment kunnen ingevoerd worden.

Het Vlaams partnerschap duaal leren en de sectorale partnerschappen zullen verder werkplekken bij erkende leerondernemingen verzamelen en valideren. De werkregisseur zal zich het komende jaar focussen op het matchen van leerlingen met werkplekken. Er wordt ook een nieuwe ESF-oproep gelanceerd, gericht op sectoren, werkgeversorganisaties en lokale samenwerkingsverbanden.

Het kwaliteitstoezicht op duale trajecten wordt in het najaar van 2017 – begin 2018 verder op punt gezet via try-outs duaal in het kader van inspectie 2.0. Op basis hiervan zal een samenwerkingsprotocol worden afgesloten tussen SYNTRA Vlaanderen en Onderwijsinspectie.

1.2.3. Inzetten op een betere aansluiting van onderwijs-arbeidsmarkt en voorkomen en remediëren van ongekwalificeerde uitstroom

Realisaties 2016-2017

Het is aangewezen om alle jongeren in hun schoolloopbaan een goede basis mee te geven voor de uitbouw van hun werkloopbaan. Hiertoe dienen ze actuele technische én loopbaancompetenties te verwerven, en actuele informatie mee te krijgen over de arbeidsmarkt. Dit alles komt dan ook aan bod in meerdere preventieve acties die VDAB in het afgelopen beleidsjaar continueerde, en die aansluiten bij de conceptnota 'Samen tegen schooluitval' en het STEM-actieplan.

Zo zette de VDAB het 'train-the-trainer'-programma voor onderwijsprofessionals verder, net als de 10-dagen regeling, waarbij leerlingen in de VDAB-competentiecentra gratis 10 dagen gebruik kunnen maken van de infrastructuur. VDAB participeerde ook aan de pas opgestarte provinciale netwerken 'Samen tegen schooluitval'.

Voor wie ondanks deze preventieve acties toch voortijdig het onderwijs verlaat, zetten we ook het voorbije jaar sterk in op remediëring. De onderwijskwalificerende opleidingstrajecten (OKOT) van VDAB in samenwerking met de onderwijspartners blijken zeer succesvol te zijn om werkzoekenden zonder kwalificaties aan de slag te krijgen in een knelpuntberoep. Het aantal erkende beroepskwalificaties die opgesteld werden door de sectoren met medewerking van VDAB blijft tenslotte toenemen.

Werking 2017-2018

Het komende beleidsjaar voorzien we een continuering van de preventieve en remediërende acties en de samenwerking met het onderwijs. We blijven samen met onderwijs inzetten op een passend aanbod voor NEET-jongeren (Not in Education, Employment, nor Training), -25-jarigen die niet ingeschreven zijn als werkzoekende, die niet beschikken over een diploma of getuigschrift, noch opleiding volgen of aan het werk zijn. De VDAB start in samenwerking met de lokale besturen en jongerenorganisaties een nieuwe aanpak waarbij NEET-jongeren via de partners naar gespecialiseerde NEET-consulenten van VDAB worden toegeleid. Ten slotte zal de VDAB een structurele samenwerking met de Centra voor Basiseducatie uitbouwen rond geletterdheidsopleidingen (digitale vaardigheden, rekenen, taal) voor werkzoekenden.

1.2.4. Ondernemerscompetenties versterken

Realisaties 2016-2017

SYNTRA Vlaanderen versterkte zijn regiefunctie inzake ondernemerschaps-trajecten. De productontwikkeling werd uitbesteed aan de SYNTRA maar aangestuurd door SYNTRA Vlaanderen met behulp van kaders en processen en gericht op meer individuele, flexibele leertrajecten én innovatieve opleidingen en opleidingsvormen.

In 2016-2017 werden 6 innovatieve opleidingen (vormgever van kleine maakseries, data-analist, user experience designer,...) en 6 flexibele opleidingen (stagiair vastgoedmakelaar, zelfstandig technicus zwaar rollend materieel,...) opgestart. De samenwerking tussen SYNTRA Vlaanderen en het Agentschap Innoveren & Ondernemen werd verder uitgebouwd rond Industrie 4.0, de innovatiecentra en de clusterpacten.

Werking 2017-2018

In september 2017 werden 24 flexibele en 16 innovatieve opleidingen opgestart. In het najaar 2017 zullen de SYNTRA een nieuw actieplan indienen waarbij nieuwe innovatieve, flexibele trajecten kunnen worden erkend.

1.2.5. Toegang tot ondernemerschap/beroep

De wettelijke verplichting omtrent de vereiste basiskennis bedrijfsbeheer werd geëvalueerd en afgetoetst aan de Europese regelgeving. Uit deze evaluatie bleek dat de huidige regelgeving niet de meest optimale manier vormt om ondernemerscompetenties te garanderen, bij aanvang en in de latere fases van de onderneming. Bovendien kan in het nieuwe Europese kader deze verplichting niet worden opgelegd aan EU-onderdanen die in Vlaanderen diensten verrichten of zich vestigen.

Op 14 juli 2017 werd daarom het ontwerp van decreet tot opheffing van deze wettelijke vereiste principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het Agentschap Innoveren & Ondernemen werkt dit jaar in overleg met de betrokken stakeholders binnen het economische en onderwijsveld, naar een dynamische totaalaanpak inzake ondernemersvaardigheden als alternatief voor het huidige attest.

1.2.6. Arbeidsmarkt- en loopbaangericht uitbouwen van het vormings- en opleidingsaanbod voor werkzoekenden

Realisaties 2016-2017

Concrete vragen van bedrijven en de knelpunten op de arbeidsmarkt blijven voor de VDAB het uitgangspunt voor de planning van opleidingen, waarbij zoveel als mogelijk gebruik gemaakt wordt van werkplekleren. Op die manier volgt het opleidingsaanbod beter de vraag van de bedrijven en wordt de tewerkstellingskans van de cursisten gemaximaliseerd. In de eerste jaarhelft van 2017 werden meer dan 23.000 werkplekleeracties gestart, waarvan 7.200 IBO's. In het afgelopen jaar versterkten 37.000 individuele werkzoekenden hun competenties met één van de werkplekleer-instrumenten.

De bouw van de T2-opleidingscampus in Genk is intussen in volle gang. De eerste opleidingen worden er gepland voor september 2018. De Vlaamse Regering heeft ook groen licht gegeven voor de bouw van een nieuwe mastercampus in Roeselare. Het samenbrengen van diverse opleidingen op dit type van mastercampussen biedt mogelijkheden om diverse partners met mekaar te laten samenwerken en de opleidingsinfrastructuur optimaal te benutten.

Werking 2017-2018

In het hele opleidingsaanbod wordt ernaar gestreefd om waar mogelijk een stage op de werkvloer te voorzien. Opleidingsstages blijven immers een krachtig hulpmiddel om de uitstroom naar werk te bevorderen.

Het is dan ook de ambitie om in 2018 de verschillende vormen van werkplekleren op elkaar af te stemmen en ook aantrekkelijker te maken, zeker ook voor kleinere bedrijven.

Er wordt ook verder gewerkt aan het actualiseren van de opleidingenmethodieken, onder andere door het opleidingsgebeuren beter digitaal te ondersteunen. De bedoeling daarbij is om gebruik te kunnen maken van verschillende kanalen zoals dat vandaag al in de bemiddeling gebeurt, met o.m. als doel de deelname van kansengroepen te verhogen (face-to-face, webleren, afstandslernen,...). Tenslotte anticipeert de VDAB op innovaties binnen de sectoren door steeds in nauw overleg met de sectoren het opleidingsaanbod relevant en actueel te houden.

1.2.7. Meer synergie en doelmatigheid in de opleidingsinstrumenten voor werknemers

Realisaties 2016-2017

Op 11 juli 2017 sloot de Vlaamse Regering met de sociale partners het 'Guldensporenakkoord' rond de hervorming en modernisering van de Vlaamse opleidingsinstrumenten voor werknemers. Dit VESOC-akkoord legt de focus op arbeidsmarktgerichte opleidingen en zet prioritair in op het ondersteunen van transities en het versterken van de positie van de werknemers op de arbeidsmarkt.

Er werd evenwel niet gewacht op deze globale hervorming om de dienstverlening efficiënter en klantvriendelijker te maken. Een enquête werd uitgevoerd bij meer dan 1.000 bedrijven, en focusgroepen met opleidingsverstrekkers werden ingericht, om een meer klantgerichte uitbouw van de dienstverlening te bekomen. Naar aanleiding van de audit door het Rekenhof werd ook een actieplan opgemaakt omtrent de erkenning van de opleidingen. Samen met de Vlaamse erkenningscommissie werden een aantal bijkomende korte termijn maatregelen genomen in functie van een beter beheer en toezicht op de maatregel.

Werking 2017-2018

Het komende jaar wil ik prioritair inzetten op het operationaliseren van de afgesproken principes uit het 'Guldensporenakkoord'. Concreet gaat het over de verder verfijning van de vijf bouwstenen: een arbeidsmarktgerichte en toekomst-gerichte opleidingsfocus, een generiek kwaliteitskader, een opleidingsdatabank, een uniforme monitoring en evaluatie, en het bevorderen van transparantie en digitalisering. Daarnaast worden ook diverse digitale toepassingen ontwikkeld om het aanvraagproces klantvriendelijker te maken. Het '11 juli'-akkoord komt ten slotte ook tegemoet aan de opmerkingen en aanbevelingen die het Rekenhof geformuleerd had naar aanleiding van haar audit m.b.t. de erkenning van opleidingen.

1.2.8. Inzetten op elders verworven competenties

Realisaties 2016 – 2017

De ervaringsbewijzen werden het afgelopen jaar gecontinueerd. Begin 2016 werd vanuit ESF Vlaanderen een nieuwe oproep EVC gelanceerd. In totaal werden 11 projecten goedgekeurd voor een totaal van 20 beroepen. In deze verschillende projecten werden

doorheen het jaar 786 begeleidingen en 591 beoordelingen uitgevoerd, waarvoor finaal 539 ervaringsbewijzen werden uitgereikt.

Werking 2017 – 2018

Het komende jaar werken we samen met het Departement Onderwijs & Vorming naar een decreet 'geïntegreerd EVC-beleid'. Via dit decreet willen we een breed kader uitwerken om elders verworven competenties beter, vanuit een integrale visie, op de kaart te zetten in Vlaanderen. Vertrekkende van de contouren van dit EVC decreet, zal binnen het beleidsdomein Werk ingezet worden op het inpassen van EVC in onze aanpak rond competentiedenken.

Met medewerking van Onderwijs wordt ook verder gewerkt aan een regelgeving voor het kwaliteitskader en bijhorend kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten binnen het domein Werk.

1.3. Investeren in de randvoorwaarden voor innovatiegedreven ondernemerschap

1.3.1. Investeren in kennisopbouw en innovatie

In het kader van de 'Innovatiesteun' (O&O-bedrijfssteun,...), finaliseren we het komende beleidsjaar de hervorming van de individuele O&O-steun. Heldere evaluatiecriteria en aanvraagdocumenten worden opgemaakt, en het evaluatie-proces wordt vereenvoudigd, zodat de toegangsdrempel voor kmo's verlaagt.

De mogelijkheden tot verlenging van het steuntraject in directe koppeling met een O&O&I-project worden geïntegreerd in de ontwikkelingsprojecten. Voor alleen-staande verlengingstrajecten zonder dergelijke koppeling, wordt de haalbaarheid onderzocht van een specifieke oproep in de eerste helft van 2018.

1.3.2. Uitbouw van programmatorische aanpak voor slimme specialisaties en clusterpacten

Industrie 4.0

Het actieprogramma zoals beschreven in de startnota Industrie 4.0 kent een vliegende start. In het najaar zetten we sterk in op de bekendmaking van het actieprogramma met de actieve deelname aan een tiental events. In parallel krijgen de eerste concrete projecten vorm en worden de bestaande steuninstrumenten en relevante organisaties gemobiliseerd. Onze strategische onderzoekscentra Flanders Make en imec nemen hierin een leidende rol. Tevens werden een proeftuin en samenwerking met de clusters in het domein Industrie 4.0 gelanceerd. In deze acties wordt niet alleen de technologische component bekeken, maar ook de impact van Industrie 4.0 op de arbeids-competenties, en dit in nauwe samenwerking met de transitie 'dynamische levensloopbaan en levenslang leren'.

Clusterbeleid

In 2017 werden 4 speerpuntclusters opgestart:

- VIL – strategisch domein logistiek
- Catalisti – strategisch domein duurzame chemie
- SIM – strategische domein materialen
- Flux50 – strategisch domein energie

2018 zal volop in het teken staan van het operationaliseren van de strategische roadmap van deze clusters. De eerste projecten werden reeds goedgekeurd en opgestart, de focus ligt nu volop op het aanvullen van de projectpijplijn door de strategische plannen te vertalen in concrete onderzoeksprojecten. Ook de selectie van de inter-clusterprojecten

en clusterprojecten in de domeinen van de transitieprioriteiten zal worden voltooid. Het lerend netwerk voor innovatie-clusters zal verdergezet worden. Eind 2017 wordt een eveneens een nieuwe oproep voor innovatieve bedrijfsnetwerken gelanceerd. Het dossier omtrent de Blauwe Economie dat werd ingediend als kandidaat speerpuntcluster, zal conform de procedure worden beoordeeld door Hermes beslissingscomité.

1.3.3. Een vernieuwend sectoraal beleid

Realisaties 2016-2017

De huidige generatie sectorconvenants 2016–2017 werd afgesloten met 33 sectoren en zal lopen tot eind 2017. De betrokken sectoren verdiepen een aantal engagementen (vb. rond werkbaarheid) en spelen via het convenant in op nieuwe beleidsontwikkelingen, bijvoorbeeld rond duaal leren. De convenant met de schoonmaaksector en de convenant met de vrije beroepen werden op 21 april 2017 goedgekeurd op de Vlaamse Regering.

Naast de werkzaamheden rond de huidige generatie sectorconvenants heb ik ook reeds de krijtlijnen voor de volgende generatie sectorconvenants 2018-2019 uitgetekend. Het nieuwe inhoudelijk kader werd reeds goedgekeurd op VESOC. Nieuw is dat de inzet op duaal leren, de aandacht voor competenties van de toekomst en het tegengaan van discriminatie als verplichte thema's zullen opgenomen worden binnen de volgende generatie sectorconvenants. Van sectoren die niet op duaal leren kunnen inzetten, verwachten we versterkte aandacht naar stages en leerwerkplekken.

Werking 2017-2018

De onderhandelingen in het kader van de generatie sectorconvenants 2018-2019 zijn gepland in het najaar van 2017, met het oog op inwerkingtreding in 2018.

1.3.4. Evaluaties en onderzoek

Het Steunpunt Werk zal in het komende beleidsjaar haar meerjarenprogramma en jaarplan verder uitvoeren. De opdrachten hebben onder meer betrekking op de ontwikkeling van indicatoren, gestructureerde tijdreeksen, projectiemodellen en simulatietools voor de voorbereiding, monitoring en evaluatie van het arbeidsmarktbeleid. Daarnaast legt het Steunpunt zich toe op de analyse van de Vlaamse arbeidsmarkt en de benchmarking in een Europees vergelijkend perspectief. Verder neemt het een belangrijke rol op bij de valorisatie en verspreiding van arbeidsmarktinformatie. Het zorgt ook voor een maximale ontsluiting van voor het arbeidsmarktbeleid relevante data(banken).

Binnen Werk loopt ook een (VIONA-) leerstoel rond de arbeidsmarktintegratie van mensen met een buitenlandse herkomst, en in het bijzonder van vluchtelingen. Deze leerstoel moet trajecten naar werk en arbeidsloopbanen van vluchtelingen (en de kritische succesfactoren) in kaart brengen, rekening houdend met verschillende beleidsdomeinen. Een tweede leerstoel 'arbeidsdynamiek' wil inzicht vergaren in de (verwachte) wijzigingen van de banenstructuur in het algemeen en in nieuwe sectorale activiteit en economische clusters in het bijzonder, en dit vanuit het perspectief van jobs, werknemers en activiteiten. Ook de implicaties op vlak van vaardigheden zullen worden onderzocht.

Daarnaast lopen binnen het VIONA-programma nog volgende onderzoeks-opdrachten:

- een studie-opdracht naar het concept 'deeleconomie' en zijn rol in het werkgelegenheidsbeleid (en eventueel aanverwante beleidsdomeinen);
- een studie-opdracht naar de wijzigingen in de vacature- en competentiemarkt via 'big data'-technieken;

- een evaluatie rond de activering van leefloongerechtigden;
- een verkennend onderzoek om te komen tot een typologie van begunstigen binnen het Vlaams activerend arbeidsmarktbeleid.

De voorbereiding van de evaluaties van VITO en de Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF) wordt opgestart met het oog op afronding in 2018.

1.3.5. Een meer eenvormig kwaliteitskader voor dienstverleners

Realisaties 2016–2017

Er werd verder gewerkt aan een uniform kwaliteitskader voor dienstverleners. Via dit kwaliteitskader willen we minimale kwaliteitsvoorwaarden bepalen waaraan dienstverleners uit deze beleidsvelden moeten voldoen op organisatieniveau. Er wordt ook rekening gehouden met bestaande kwaliteitssystemen in andere domeinen. We willen toewerken naar 1 gemeenschappelijk toegangsticket voor dienstverlening die gefinancierd wordt door de overheid. Dit in functie van meer gebruiksvriendelijkheid, transparantie en uniformiteit en een beperking van de administratieve lasten.

Werking 2017–2018

Het komende jaar wil ik het kwaliteitsdecreet vorm geven, in procedure brengen en operationaliseren.

1.4. Nieuwe loopbaanwendingen mogelijk maken

1.4.1. Een dienstverlening die loopbaanwendingen aanmoedigt

1.4.1.1. Outplacement en collectief ontslag

Realisaties 2016-2017

In 2017 werd de regelgeving en de operationalisering van diverse nieuwe materies voorbereid:

- de goedkeuring van het outplacementaanbod bij collectief ontslag, die de adviesbevoegdheid van de huidige regionale toetsing vervangt;
- het opleggen van een sanctie bij individueel ontslag voor de werkgever die nalaat zijn ontslagen 45+werknemer outplacement aan te bieden;
- Het voorzien van een outplacementaanbod via het Sociaal Interventiefonds (SIF) voor deze categorie van werknemers ter vervanging van de vroegere outplacementcheque die werd uitgereikt door de RVA.

Naar aanleiding van de nieuwe SIF-tender, die van start gaat op 1 januari 2018, werd de regelgeving en werking van het Sociaal Interventiefonds aan een evaluatie onderworpen. In opvolging van deze evaluatie werd het betreffende BVR gewijzigd.

Werking 2017-2018

De decretale basis en de uitvoeringsbesluiten voor de diverse inkantelingen in het kader van de staats Hervorming worden het komende beleidsjaar verder uitgewerkt.

1.4.1.2. Naar een premie voor werkzoekenden die zelfstandige willen worden

Realisaties 2016-2017

De Gewesten zijn in het kader van de zesde staatshervorming vanaf 1 juli 2014 bevoegd geworden voor de werkhervattingstoelage. Bij werkhervatting na een periode van werkloosheid komt vaak eerst een transitie naar loontrekkende arbeid in beeld en vergeet men het alternatief van werkhervatting via ondernemerschap. Ik lanceerde een voorstel dat een heroriëntering van de werkhervattingstoelage voorziet richting een transitiepremie voor werkzoekenden die een eigen zaak opstarten, nadat zij een voorbereidend prestarterstraject hebben gevolgd. Door het voorzien van enige financiële zekerheid tijdens de onzekere opstartmaanden, wil ik met deze premie meer werkzoekenden met een ondernemersidee overtuigen om de sprong te wagen en de stap naar zelfstandige arbeid te zetten, zodat ze in de toekomst zelf voor bijkomende werkgelegenheid kunnen zorgen. Dit decreet zal in het najaar van 2017 ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement.

Werking 2017-2018

In het komende beleidsjaar werken we verder aan de operationalisering van deze maatregel.

1.4.2. Werkbare jobs en een goede combinatie werk-privé

1.4.2.1. Dienstencheques: werkenden ondersteunen in hun combinatie arbeid en gezin

Realisaties 2016-2017

In 2016-2017 groeide het dienstenchequestelsel gestaag voort. Vooral aan gebruikerszijde groeide het aantal gebruikers en de door hen aangekochte dienstencheques verder zoals in voorgaande jaren, met een groei van 3,82% in 2016. Anderzijds wordt aan de zijde van de ondernemingen de markt nog gekenmerkt door een consolidatiebeweging, met 1.794 in Vlaanderen erkende ondernemingen.

Het voorbije jaar werden heel wat inspanningen geleverd om dienstencheque-gebruikers te doen overstappen naar elektronische dienstencheques. Deze inspanningen waren zowel gericht op gebruikers als op de erkende ondernemingen en werknemers. Er werden verschillende nieuwe applicaties en communicatie-acties uitgevoerd en ondertussen steeg het aandeel elektronische dienstencheques sinds de start van de Vlaamse markt begin 2016 van 33% naar 52% eind juli 2017.

Werking 2017-2018

Voor het komende werkingsjaar blijft de toename van het aandeel elektronische dienstencheques een belangrijk punt. Bij de toewijzing van de uitgiftemarkt verbond Sodexo zich ertoe om tegen eind 2017 het aandeel elektronische cheques te verhogen tot 95%. Ondertussen werd de opdracht van Sodexo met 1 jaar verlengd tot eind 2018 en werd een nieuw actieplan opgesteld om dit objectief te bereiken. De focus ligt met name op het verstevigen van de samenwerking met de erkende ondernemingen, die als belangrijkste schakel zowel naar de huishoudhulp als de gebruikers worden gezien om het aandeel elektronische dienstencheques te doen stijgen.

1.4.2.2. Initiatieven rond werkbaar werk: focus op talent en competenties

Realisaties 2016-2017

In 2015 lanceerde ik met de conceptnota 'Focus op talent' het voornemen om het beleid inzake Evenredige Arbeidsdeelname (EAD) en het Ervaringsfonds te hervormen en op die manier de benutting van elk talent te verhogen. Drie sporen werden uitgetekend. In de loop van 2016-2017 werden deze sporen verder geconcretiseerd:

1. Een eerste spoor 'activeren van talenten' focust op maatwerk in het toeleiden, begeleiden en ondersteunen van mensen in hun traject naar werk. VDAB neemt hier de regierol op.
2. Een tweede spoor 'investeren in talenten' kreeg gestalte in de lancering van de vereenvoudigde 'kmo-portefeuille' (op 1 april 2016) en de 'kmo-groeisubsidie' (op 11 mei 2016) door het Agentschap Innoveren & Ondernemen. Voor lokale besturen en social profit-organisaties werd een alternatieve ondersteuning voorzien. De sectorfondsen VVSG en VIVO werkten hiertoe - via een addendum op hun sectorconvenant - een project uit met een looptijd van 1 juli 2016 tot en met 31 december 2017.
3. Een derde spoor betreft het uitrollen van een mobiliserende strategie aangaande het 'doorbreken van vooroordelen'. Tot eind 2019 lopen er samenwerkingsakkoorden met de sociale partners en eigen organisaties van kansengroepen (met UNIZO en VOKA sinds 1 juli 2016; met de werknemersorganisaties, GRIP en het Minderhedenforum sinds 1 januari 2017). Een ESF-oproep naar het ruimere middenveld werd gelanceerd op 1 juli 2016. De acht goedgekeurde projecten gingen op 1 januari 2017 van start.

In het verlengde van 'Focus op talent', werden binnen het ESF twee oproepen gelanceerd die inzetten op het verbeteren van de werkbaarheid van jobs, namelijk de oproep 'Geïntegreerd strategisch loopbaanbeleid' (voorheen duurzaam loopbaanbeleid) en 'Anders organiseren'. In totaal dienden, sinds de start van het nieuwe operationeel programma tot op heden 271 organisaties verspreid over heel Vlaanderen een projectvoorstel in en 152 organisaties gingen van start. Zij werkten gedurende 2015-2016-2017 aan een strategisch loopbaan- en competentiebeleid, een cultuuromslag in het leidinggeven of sleutelden aan hun organisatiestructuur om de jobs van hun werknemers werkbaarder te maken. Daarnaast blijft werkbaar werk deel uitmaken van de Toolbox Talentontwikkelaar waarvan een actueler versie in het najaar van 2017 gepubliceerd wordt. Ook heel wat sectoren zetten in het kader van de sectorconvenants (2016-2017) verder in op werkbaar werk nadat ze hiermee piloteerden in het kader van een ESF-oproep.

Werking 2017-2018

Nu het kader gecreëerd werd en de diverse akkoorden en projecten aan de start gebracht worden, komt het Focus op Talent-beleid in 2017-2018 op kruissnelheid. Met betrekking tot werkbaar werk zullen de ESF-oproepen 'Geïntegreerd Loopbaanbeleid' en 'Anders organiseren' (op 1 oktober tot en met 31 december 2017) opnieuw opengesteld worden voor een laatste ronde dit jaar. In de nieuwe generatie sectorconvenants (2018-2019) vraag ik de sectoren bovendien om verdere stappen op het vlak van werkbaar werk te zetten. De projecten van VVSG en VIVO worden mits gunstige evaluatie verdergezet. We continueren de monitoring van de Pact 2020 indicatoren.

1.4.2.3. Naar een Vlaams zorgkrediet

Realisaties 2016-2017

Sinds 2 september 2016 vervangt het Vlaams Zorgkrediet de loopbaan-onderbreking voor ambtenaren in de publieke sector (diensten Vlaamse overheid, onderwijs, lokale besturen). Het recht op zorgkrediet is gebaseerd op zorgmotieven (zorg voor een kind, kind met een handicap, zwaar ziek gezins-of familielid en palliatieve zorg) en opleiding. Betaald verlof in functie van eindloopbaan is geen zorgmotief. Vanaf 2 september 2016 is er daarom geen nieuwe instroom meer mogelijk in het eindloopbaanstelsel en laten we de lopende dossiers uitdoven. In de loop van 2017 werd het stelsel verder aangepast en geoptimaliseerd (uitbreiding toepassingsgebied en een aantal technische verfijningen).

Werking 2017-2018

Voor het komende werkjaar wordt er verder geïnvesteerd in de uitbouw van een klantvriendelijke online aanvraag systeem.

2. Investeren in een excellente kennisbasis

2.1. Streven naar kwalitatieve invulling van de 3%-norm

We bouwen verder aan de weg naar de 3% norm, met in 2018 115 miljoen euro investeringsmiddelen voor O&O, en zetten zo de positieve evolutie richting 1% overheidsaandeel verder die reeds ingezet is van 0,72% in 2015 naar 0,78% in 2017.

2.1.1. Het onderzoek aan de universiteiten

Realisaties 2016-2017

De transitie waarbij de vroegere IWT-programma's (SBO-projecten, SB-beurzen en TBM-projecten) werden ondergebracht bij het FWO, werd in 2016 afgerond. De eerste oproepen binnen deze drie programma's onder FWO-beheer verliepen vlot. Er vond een verdere internationalisering plaats van de betrokken evaluatiecommissies en jury's, zodat naast een aantal Vlaamse experts ook het internationale perspectief een prominentere plaats kreeg binnen de evaluatiecyclus.

Het proces rond de hervormingen van de evaluatieprocedure van het FWO kwam in het najaar 2016 in een stroomversnelling door middel van een uitgebreid stakeholdersoverleg, waarna in het voorjaar 2017 de raad van bestuur van het FWO stapsgewijs de krijtlijnen uittekende voor de hervormingen van de verschillende fundamentele kanalen. Het FWO wil hiermee meer dan ooit de aansluiting met de Europese top inzake wetenschappelijke evaluaties bewaren. De nieuwe procedures zijn geënt op internationale best practices. Ze bieden de onderzoekers transparante en objectieve procedures die garant staan voor het selecteren van de meest excellente onderzoeksvoorstellen. Om deze ambitie kracht bij te zetten werd een structurele budgetverhoging van 30 miljoen euro toegekend.

Werking 2017-2018

Het uitrollen en implementeren van de hervormingen van de evaluatieprocedure, vormt voor het FWO de absolute prioriteit voor de volgende maanden. Het is de bedoeling dat alle oproepen die openen in 2018, dit doen op basis van de nieuwe reglementen en procedures. Het huidige financieringsbesluit van het FWO zal in dit opzicht in het voorjaar 2018 worden aangepast. Voor de eerst geplande oproepen in 2018, wordt er nog voorzien in een aantal overgangsmaatregelen, zodat de transitie naar de nieuwe processen en procedures vlot kan verlopen.

In 2018 zullen er ook voor het eerst oproepen openen voor de zogenaamde 'junior' en 'senior' projecten. De panelleden die instaan voor de evaluatie zullen zelf geen aanvragen meer indienen en de extern referenten worden niet langer voorgedragen door de aanvragers zelf, maar gezocht via het FWO.

In aanloop van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst die zal afgesloten worden tussen het FWO en de Vlaamse overheid, zal er in 2018 een evaluatie van het FWO plaatsvinden. Deze evaluatie zal de focus leggen op het traject dat geleid heeft tot de hervormingen van de evaluatieprocedure voor de fundamentele programma's binnen het FWO. Het FWO zal mede op basis van de resultaten van deze evaluatie en in aanloop naar de nieuwe samenwerkingsovereenkomst toe, ook werk maken van een nieuw beleidsplan 2018-2022.

2.1.2. De Strategische Onderzoekscentra

De strategische onderzoekscentra (SOC's) zijn belangrijke actoren in het Vlaams innovatielandschap. Zij vervullen de brugfunctie tussen het fundamenteel en het toegepast onderzoek. Gelet op hun centrale rol in de innovatieketen blijven we de slagkracht en impact van de strategische onderzoekscentra imec, VITO, VIB en Flanders Make verhogen.

imec

Op basis van de uitstekende resultaten van de evaluatie werd er met ingang van 2017 aan imec een jaarlijkse dotatie van 108 miljoen euro toegekend, een structurele opstap van 30 miljoen euro per jaar. De fusie met iMinds anticipeert op de toenemende integratie van hardware en software innovatie en moet de sterkte op gebied van onderzoek en samenwerking van imec te combineren met de sterke focus op valorisatie van IMinds. In de nieuwe convenant werd sterk ingezet op deze veelbelovende complementariteit. In 2018 ligt de beleidsfocus op het verder uitbouwen van de 'City of Things'-proeftuin en het uitdragen van de eerste lessen die hier getrokken zijn door het opstarten van projecten in andere Vlaamse steden. We doen dit concreet via een open oproep vanuit het Agentschap Innoveren & Ondernemen. Een ander speerpunt betreft de uitbouw van de testomgeving rond autonome voertuigen. In samenwerking met imec investeren we zwaar in de opzet van een grootschalig testproject op de E313, in het kader van een Europese samenwerking tussen autobouwers en de telecom sector. We willen als Vlaanderen het voortouw nemen in deze ontwikkeling, voortbouwend op imec-expertise, en in samenwerking met onze ondernemingen. Imec blijft ook zijn ondersteunende rol bij innovatie in de mediasector vervullen. Imec lanceerde samen met MediaNet Vlaanderen het "SmartMedia Meetups" initiatief om samenwerking rond media en innovatie te ondersteunen, de kick-off hiervan vond eind september plaats in De Krook in Gent. In samenwerking met mijn collega bevoegd voor Media en de mediasector evalueren we in het komende jaar de werking van het "SmartMedia Meetups" initiatief.

VIB

In 2016 kreeg het VIB een uitstekende evaluatie, zowel voor de prestaties en de performantie van de afgelopen vijf jaar als voor het strategisch plan 2017-2021. Om het strategisch plan uit te kunnen voeren was een thematische reorganisatie nodig in het instituut, waarvoor in de loop van 2016 alle voorbereidingen werden getroffen. De reorganisatie heeft tot doel de impact en internationale visibiliteit van VIB-onderzoek te verhogen. Om deze vernieuwde dynamiek kracht bij te zetten werd eind 2016 een nieuw convenant goedgekeurd door de Vlaamse Regering waarbij de dotatie verhoogd werd met 34% naar 59 miljoen euro.

De belangrijke componenten voor het komende werkjaar die in het kader van de nieuwe convenant uitgewerkt worden zijn de thematische reorganisatie van de onderzoeksgroepen, een continue investering in de nieuwste technologieën, de verdere ontplooiing van VIB Discovery Sciences om het risico van nieuwe initiatieven te beperken om zo het onderhandelingspotentieel met mogelijke partners te vergroten, en een multi-disciplinair programma voor translationeel onderzoek met focus de grote maatschappelijke uitdagingen.

VITO

In oktober 2017 vond de eerste steenlegging van de eerste diepe geothermiecentrale in de Benelux plaats. De centrale zal vanaf midden 2018 operationeel zijn en zowel warmte

als elektriciteit leveren aan VITO, SCK en Belgoproces. Er wordt onderzocht of de beschikbare geothermische warmte via een aan te leggen warmtenet kan aangewend worden voor levering aan bedrijven en burgers in Mol en Dessel vanaf 2019.

Eveneens Eind 2017 zal VITO met haar partners (IIT, TERI, AIT en ACTS) de internationale conferentie G-STIC, Global Science and Technology Innovation Conference-series, in Brussel organiseren. De conferentie wenst het nut en de mogelijkheden van gekoppelde technologieën aan te tonen voor het realiseren van de SDG's (Sustainable Development Goals).

Daarnaast werkt VITO verder op de omzetting van CO₂ naar methanol met het oog op de installatie van een CO₂ direct air capture installatie in 2019, voor directe CO₂-captatie uit omgevingslucht met behulp van de beschikbare aardwarmte en de opgewekte elektriciteit een onderzoek met veel potentieel tot positieve bijdrage aan de klimaatproblematiek.

Flanders Make

Flanders Make heeft de ambitie om een sleutelrol te spelen in de transitie Industrie 4.0 in Vlaanderen, dit in samenwerking met imec. In 2017 werd expertise van de beide partners in hun respectievelijke ICON-instrumenten ingezet ten voordele van de industrie en de toekomstige valorisatie van de kennis in dit domein. Conform het convenant 2014-2017 werd Flanders Make in de eerste helft van 2017 geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie, en in het licht van de eigen toekomststrategie (werking en organisatie) die Flanders Make voor de nabije toekomst (2018-2022) voor ogen heeft, worden in het najaar van 2017 onderhandelingen met Flanders Make gevoerd voor een nieuwe convenant (2018-2022). Flanders Make voert intussen een diepgaande interne hervorming door op vlak van onderzoeksstrategie en -focus (transitie van acht onderzoeksprioriteiten naar vier competentievelden met state-of-the-art onderzoek in samenspraak met de technologie-leiders van de Vlaamse maakindustrie) en op vlak van organisatiestructuur (transitie van het organisatiemodel met een intramuraal gedeelte en virtuele departementen naar kernlabo's, partnerlabo's en subcontracting labo's). Deze interne hervormingen moeten leiden tot een grotere strategische focus op de prioriteiten zoals bepaald in de toekomststrategie. Ook wordt een nieuwe vestiging in West-Vlaanderen opgestart met een focus op onderzoek rond productie-innovatie.

2.2. Investeren in state-of-the-art onderzoeksinfrastructuur

Ervoor zorgen dat de Vlaamse universiteiten, onderzoeksinstellingen en andere kennisinstellingen over state of the art onderzoeksinfrastructuur beschikken, al dan niet ingebed in een internationaal kader, blijft ook dit werkjaar een belangrijk aandachtspunt. In 2017 wordt een reglementair kader uitgewerkt voor internationale onderzoeksinfrastructuur, waarbij een structurele basis werd gelegd voor de tot dusver gebruikte financieringskanalen voor ESFRI, Big Science en overige vergelijkbare programma's voor deelname aan en investering in internationale onderzoeksinfrastructuren. Dit besluit voorziet in een eengemaakte werkwijze door middel van oproepen voor enerzijds selectie tot deelname van Vlaamse onderzoekers aan Europese en pan-Europese onderzoeksinfrastructuren en anderzijds financiering van zowel eenmalige als structurele kosten.

2.3. Vlaanderen ontwikkelt een beleid voor open data en open access

De Vlaamse overheid wil bijdragen tot de open data doelstelling voor overheden uit de Europese Digitale Agenda. Het beleidsdomein EWI stimuleert een open access en open data beleid en integreert concrete toepassingen zoals Citizen Science in de beleidsvoorbereiding. Ook in de smart city projecten 'City of things' en 'Smart Flanders' staan open data & interoperabiliteit centraal.

FRIS, Research Portal

Het FRIS-platform bevat momenteel ongeveer 300.000 records over onderzoekers, onderzoeksgroepen, projecten en publicaties in Vlaanderen. De data-integratie is er. In 2018 worden de laatste stappen gezet naar het vervolledigen van de data. Alle metadata zullen in het FRIS-platform worden aangeboden via open services en dit conform de richtlijnen van de GDPR-wetgeving inzake open data, privacy en beveiliging.

3. Investeren in een vereenvoudigde dienstverlening op maat**3.1. Een geïntegreerd aanspreekpunt voor de ondernemer***1.1.1 Agentschap Innoveren & Ondernemen**Geïntegreerde front-office*

Het komende beleidsjaar willen we de fusie van het voormalige Agentschap Ondernemen en het IWT tot bij de ondernemer brengen door te vertrekken van een nieuwe, klantgerichte aanpak die de ondernemer centraal plaatst. De communicatie zal niet meer gericht zijn op de verschillende instrumenten en diensten van het Agentschap Innoveren & Ondernemen met de boodschap: "Neem contact met ons, vertel ons welke noden jouw bedrijf heeft. De medewerkers van het Agentschap Innoveren & Ondernemen zullen dit vertalen naar de producten en diensten op jouw maat".

De interne hervormingen om deze nieuwe aanpak waar te maken worden afgerond tegen begin 2018, waarna we een communicatiecampagne opzetten om met deze eenvoudige boodschap een breder ondernemingspubliek aan te spreken.

De coherente samenhang tussen het Agentschap Innoveren & Ondernemen, zijn front-office en het VLAIO-netwerk zal resulteren in een traject op maat. De ondernemer krijgt oriëntatie & begeleiding op vier punten:

4. de analyse van de business case of de strategie van de ondernemer;
5. het overzicht van relevante actoren, tools of partnerschappen die de ondernemer kunnen helpen bij de realisatie van zijn business case (het VLAIO-netwerk);
6. het overzicht van de overheidscontext die impact heeft op de mogelijke realisatie van de business case (regelgeving, fiscaliteit, vergunningen, etc.);
7. het aanreiken van steunmaatregelen in het algemeen en eventuele begeleiding, naar specifieke steunmaatregelen van het Agentschap Innoveren & Ondernemen toe.

VLAIO-netwerk

Het VLAIO-netwerk verzamelt de kernspelers waarmee het Agentschap Innoveren & Ondernemen samenwerkt om de ondernemers in Vlaanderen te inspireren, informeren, te begeleiden en te versterken. Dit netwerk omvat onder andere de partners van de oproep ondernemerschap, de clusterorganisaties, de collectieve centra, de universiteiten en hogescholen, etc.

Bij het organiseren van dit netwerk zal het Agentschap Innoveren & Ondernemen een gelaagde aanpak hanteren: met dienstverleners waarmee de relatie sterker is, wordt een intensere samenwerking nagestreefd. Zo staan een aantal partijen voor langere periode onder contract met een specifieke rol en functie (vb. speerpuntclusters, partners uit de overheidsopdracht ondernemerschap), terwijl andere partijen enkel op projectbasis worden betaald. Via deze partijen zal de voor de ondernemer essentiële dienstverlening in de markt gezet worden (vb. ondernemingsplanontwikkeling, innovatiebegeleiding, etc.). Een aantal partijen zijn dan weer heel belangrijk voor ondernemers (vb. banken, boekhouders, sociale secretariaten, etc.), terwijl er geen formele band tussen deze partijen en het Agentschap bestaat, zodat hier een relatiebeheer opgezet en onderhouden wordt.

De doelstelling is te komen tot een breed, samenwerkend netwerk van dienstverleners dat de ondernemer snel kan oriënteren en gericht kan doorverwijzen naar de partijen die hem het best kunnen bijdragen tot de realisatie van zijn business case. Het Agentschap zal hiertoe de nodige initiatieven inzake vorming, ontwikkeling van ondersteunende tools en samenwerking nemen naar de partners in het netwerk toe, en een blijvende, structurele werking uitbouwen.

Aan de hand van indicatoren monitoren we in welke mate deze nieuwe aanpak het bereik van de Vlaamse ondernemer verhoogt.

3.1.2. Digitaal loket

Het e-loket zal in 2018 in een eerste versie gelanceerd worden. Deze versie zal de ondernemer toelaten het statusoverzicht te raadplegen van zijn lopende dossiers voor de kmo-portefeuille en de Hinderpremie van het Agentschap Innoveren & Ondernemen, de Vlaamse Ondersteuningspremie en Aanwervingsincentive voor werkzoekenden van het Departement Werk en Sociale Economie en het Platform Duaal Leren van Syntra Vlaanderen. We worden hierbij ondersteund vanuit het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal.

4. Investeren in ruimte en infrastructuur om te ondernemen

4.1. Het kader creëren voor de digitale economie van de toekomst

In dialoog met de marktpartijen bespreken we de verschillende opties en komen we tot een voorstel voor een digitale netwerkinfrastructuur die klaar is om Vlaanderen aan de digitale wereldtop te houden op lange termijn. Hierbij zijn 4 doelstellingen cruciaal:

- De capaciteit van het netwerk: de wereld digitaliseert aan een verschroeiend tempo. Steeds meer dingen worden geconnecteerd en alsmaar meer applicaties hebben nood aan extra datagebruik. Een stortvloed aan toepassingen die elk via hun eigen stukje technologie het leven aangenamer maken: van op afstand de techniker voor de wasmachine binnenlaten, een videoconferentie met 2 collega's op een dagje thuiswerk en zo veel meer. We moeten zorgen dat Vlaanderen een netwerk heeft dat qua datacapaciteit klaar is voor deze evoluties.
- De dekkingsgraad: de digitalisering in Vlaanderen moet een inclusief verhaal zijn. Niet enkel de dichtbevolkte steden, maar zo veel mogelijk Vlamingen moeten kunnen genieten van de voordelen die technologie vandaag en in de toekomst voor onze levenskwaliteit kan bieden.
- De openheid voor alle dienstverleners: een open netwerk, dat de mogelijkheid biedt aan alle spelers om hun diensten aan te bieden is de beste garantie om te zorgen dat Vlaanderen maximaal kan genieten van de meest recente innovaties van grote en kleine bedrijven die de levenskwaliteit van alle Vlamingen verbeteren. De vrije toegang voor alle bedrijven tot dit netwerk is dan ook absoluut prioritair.
- De prijs voor toegang tot het netwerk: het netwerk en de bijhorende diensten moeten zo veel mogelijk Vlamingen fysiek kunnen bereiken, maar het moet uiteraard ook betaalbaar zijn voor zoveel mogelijk Vlamingen om dan effectief ook de diensten af te nemen. Daarom zoeken we naar het meest efficiënte model om de netwerkinfrastructuur ter beschikking te stellen aan de dienstverleners waarbij we streven naar een kostengerelateerde vergoeding voor gebruik van het netwerk.

Uitgaande van deze 4 doelstellingen zal ik in dialoog met de markt en samen met onafhankelijke technische experts de verschillende opties bekijken om te komen tot een voorstel dat Vlaanderen klaarstoomt om een wereldleider te zijn in de digitale economie van de toekomst.

4.2. Bijkomende bedrijfshuisvestingsmogelijkheden

In het beleidsjaar 2016-2017 bleven we vanuit het Agentschap Innoveren & Ondernemen investeren in het renoveren van de bestaande, verouderde bedrijventerreinen en de reconversie van brownfields. Bestaand ruimtegebruik wordt aldus zinvol herbenut. We stimuleerden ook de tendens tot samenwerking tussen ondernemingen inzake terreinbeheer en community-building. Zo ondersteunden we met een projectoproep 22 bijkomende initiatieven op vlak van bedrijventerreinmanagement. Daarnaast werd ook een oproep gelanceerd voor projecten ter beveiliging van bedrijventerreinen.

Een belangrijke hefboom om duurzame bedrijfshuisvestingsmogelijkheden te creëren, is het brownfieldconvenantenbeleid. Brownfieldontwikkelaars kunnen via de brownfieldconvenanten een integrale aanpak genieten die moet toelaten dat alle betrokken partijen, in het bijzonder ook de diverse overheden, hun project gezamenlijk bekijken. De experimentele benadering van de beginfase heeft intussen plaats gemaakt voor een meer gestroomlijnde aanpak. Dit heeft onder meer een wijziging van het brownfieldconvenantendecreet en uitvoeringsbesluit gevergd. Naar aanleiding van de projectoproep van 2017 en aansluitend op de visie in het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen werd ook getracht om beleidsdomeinoverschrijdend de juiste scope te bepalen voor bedrijfshuisvestingsprojecten die ook op vlak van mobiliteit, ruimtelijke ordening en duurzaamheid een meerwaarde hebben.

4.3. Detailhandels- en handelsvestigingenbeleid

Het vereenvoudigde vergunningstelsel van het decreet betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid (IHB) wordt op 1 januari 2018 van kracht. De vergunning voor grotere winkels en handelscomplexen wordt vanaf dat moment geïntegreerd in de omgevingsvergunning. De gemeenten kregen inmiddels een leidraad ter beschikking als ondersteuning bij de toepassing van de basisdoelstellingen van het IHB-decreet. Die leidraad, ontwikkeld in het kader van het EFRO-project KWAZ (Kernversterkend winkelbeleid van A tot Z) en uitgevoerd samen met de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten, zal geïntegreerd worden in een handboek winkelbeleid voor de gemeenten, met allerlei instrumenten, inspirerende voorbeelden en praktijken. Ook wordt een gids 'Opvolging & overname in de detailhandel' voorzien. Uit onderzoek is immers gebleken dat een kwart van de commerciële leegstand het gevolg is van de pensionering van een detailhandelaar. We finaliseren de komende maanden ook een Vlaams beleidskader inzake het integraal handelsvestigingsbeleid.

5. Waken over de concurrentiekracht van onze ondernemingen

5.1. Reconversiebeleid en afstemming federaal competitiviteitsbeleid

Steunzones

Het afgelopen beleidsjaar werden de bestaande steunzones rond Turnhout en Genk voor de tweede maal uitgebreid door een actualisatie van de bedrijventerreinen, businesscenters, incubatoren en brownfields. Daarnaast wordt een nieuwe steunzone afgebakend rond Zaventem-Vilvoorde-Machelen. Het Agentschap Innoveren & Ondernemen zal nieuwe infosessies organiseren om ondernemers te informeren over de verruimde mogelijkheden.

Reconversie Opelterreinen en Fordterreinen

Voor de Ford-site in Genk werden de gronden van de zones A (gemeenschappelijke voorzieningen en openbaar domein) en C (watergebonden ontwikkeling) overgedragen aan De Vlaamse Waterweg, die de sloop en uitvoering van infrastructuur- en bodemsaneringswerken zal organiseren. Voor de zone B werd een voorkeursbieder aangeduid. Met deze partij wordt verder onderhandeld over de details van deze ontwikkeling, met het oog op een verkoopovereenkomst die het sluitstuk zal zijn van een nieuwe herontwikkeling van de Ford site die zal leiden tot meer dan 2500 nieuwe jobs.

Voor de Opel-site wordt met het havenbedrijf Antwerpen kennis uitgewisseld met betrekking tot de opmaak van een nieuwe marktbevraging voor het terrein. Vanuit het team acquisitie zal het terrein gepromoot worden bij potentiële binnenlandse en buitenlandse investeerders, na afstemming met het havenbedrijf.

6. Investeren in Europese, internationale en interregionale netwerken

6.1. EFRO-Vlaanderen en EFRO-Interreg

Realisaties 2016-2017

Medio 2017 waren binnen het Operationeel Programma EFRO Vlaanderen reeds 130 projecten goedgekeurd, gericht op o.m. kennisvalorisatie (via co-creatie en demonstratie), ondernemerschap, duurzame mobiliteit, energie-efficiëntie en stedelijke ontwikkeling. Hierbij werd 104 miljoen euro EFRO-steun toegekend, goed voor 60% van het beschikbare budget.

Wat EFRO-Interreg betreft, staat de teller medio 2017 op 177 goedgekeurde projecten met Vlaamse partners. De totaal goedgekeurde projectkosten voor Vlaamse partners bedragen 200 miljoen euro waarvan 104 miljoen euro Interreg-steun. Via EFRO-Interreg werken cross-sectorale en internationale consortia ook binnen Vlaanderen aan systeem-innovatie en ondersteunen zij het realiseren van verdere stappen binnen transitie-domeinen als kennis, materialen, een koolstofarme samenleving, mobiliteit...

Werking 2017-2018

Voor alle programma's ligt de nadruk op een verdere optimale benutting van de beschikbare middelen met als leidraad de prioritaire Vlaamse beleidsopties binnen de betrokken domeinen. Thema's of topics waarvoor de projectontwikkeling achterblijft, zullen onderzocht worden met het oog op eventuele bijkomende aanjaagacties.

6.2. ESF-Vlaanderen

Realisaties 2016-2017

Het ESF-programma 2014-2020 is het afgelopen beleidsjaar op volle kruissnelheid gekomen. Midden 2017 zijn reeds 63 oproepen georganiseerd, waarbij 600 projecten werden goedgekeurd en bijna 100.000 deelnemers bereikt. Een aanzienlijk deel van de middelen wordt ingezet om een duurzame integratie van werkzoekenden op de arbeidsmarkt te realiseren. Daarbij zijn er ook acties specifiek gericht op jongeren. ESF heeft ook bijgedragen aan de uitwerking van het nieuwe stelsel van duaal leren.

Er wordt ook bijgedragen aan het versterken van de competenties van werkenden via de oproepen Opleidingen in bedrijven. Een vijfde van de middelen van ESF wordt ingezet om sociale inclusie te bevorderen. Hier richten we ons met name op het ondersteunen van trajecten richting arbeidsmarkt voor diverse kwetsbare groepen die ver af staan van de arbeidsmarkt.

ESF treedt ook op als belangrijke hefboom voor innovatie op de arbeidsmarkt. Er werden reeds 27 innovatieprojecten opgestart, die tot doel hebben een nieuwe dienstverlening te ontwikkelen ten behoeve van werkzoekenden en werkenden. 19 projecten hiervan werden reeds afgerond, 13 projecten tonen alvast potentieel om de situatie van de groep werkenden en werkzoekenden te verbeteren. Ten slotte bevordert ESF het uitwisselen en leren over de grenzen heen via de transnationale oproepen. Er zijn nu 20 projecten in uitvoering en 13 projecten bevinden zich in de voorbereidende fase.

Werking 2017-2018

In het najaar 2017 zal het tweede Vlaams Afsprakenkader worden vastgelegd voor de komende twee jaar, waarbinnen vervolgens nieuwe oproepen kunnen worden gelanceerd.

6.3. LSM

Tien jaar geleden werd de stichting Limburg Sterk Merk (LSM) opgericht om met de dividenden van LRM maatschappelijke projecten te ondersteunen in limburg. Het gaat om opstart- of investeringssubsidies die niet rendementsgebonden projecten met een duurzaam karakter mogelijk maken in de provincie. Het komende beleidsjaar maken we werk van een hernieuwing van de overeenkomst met de provincie voor de volgende provinciale legislatuur.

6.4. Europese vertegenwoordiging

Sinds 1 juli 2017 tot en met juni 2018 treed ik op als woordvoerder voor België in de Raad Concurrentievermogen (deel industrie). We nemen in deze Raad actief positie in ten aanzien van relevante dossiers om zo op het Europese beleid te wegen. We blijven onder meer aandringen bij de Europese Commissie om een sterke EU-industriestrategie te operationaliseren.

Vanaf juli 2018 zal ik ook woordvoerder zijn namens België in de Raad Concurrentievermogen (deel onderzoek). Binnen dit deel van de Raad Concurrentievermogen hebben we specifiek aandacht voor de interim-evaluatie van Horizon 2020. Op basis van de Vlaamse positiepaper over het Negende Kaderprogramma, proberen we proactief te wegen op het debat en de onderhandelingen.

Verder blijf ik ook de onderhandelingen over de herziening van de Blauwe Kaart Richtlijn opvolgen, alsook deze over de Brexit en het Meerjarig Financieel Kader post 2020. Andere dossiers die momenteel worden onderhandeld, zijn het voorstel van richtlijn inzake de invoering van een Europese E-card en het voorstel van Verordening inzake het oprichten van één digitale toegangspoort. Tenslotte wordt er verder ingezet op de Europese Skills Agenda.

7. Activeren van talenten

7.1. Een vereenvoudigd en doelmatig doelgroepenbeleid

Realisaties 2016-2017

Het decreet van 4 maart 2016 houdende het Vlaamse doelgroepenbeleid is op 1 juli 2016 in werking getreden. Sindsdien initieerden we een aantal wijzigingen en/of bijstellingen in het doelgroepenbeleid:

- In het kader van duaal leren werd de doelgroepvermindering voor leerlingen uitgebreid met een vermindering voor leerlingen in het DBSO met een arbeidsovereenkomst van minder dan 20 uren. Na de doelgroepvermindering voor leerlingen tijdens de opleiding kunnen werkgevers ook gebruik maken van de doelgroepvermindering voor jongeren tijdens de tewerkstelling.
- Ik lanceerde een voorstel om bij de toekenning van de doelgroepvermindering voor oudere werknemers het effectief leveren van arbeidsprestaties als voorwaarde op te leggen. Op die manier wilden we een signaal sturen naar bedrijven die 55-plussers thuis laten met behoud van loon, wat leidt tot een suboptimale benutting van talenten in onze sterk vergrijzende samenleving. Samen met de federale operator werd een voorstel tot aanpassing van de aangifte uitgewerkt om de administratieve belasting van de werkgevers tot een minimum te beperken. Dit decreet zal in het najaar van 2017 ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement met het oog op inwerkingtreding op 1 januari 2018.

Naar aanleiding van het neerleggen van de jaarlijkse tewerkstellingsnorm door het paritair comité van de sector van zeevarenden (maritieme bagger-, zeesleepvaartsector en koopvaardij), heb ik tenslotte beslist om de vrijgestelde werkgevers- en werknemersbijdragen in de 3 sectoren te continueren. Met de sector werd afgesproken om samen met mijn diensten te bekijken hoe de instroom in deze sector kan verbeterd worden, met aandacht voor de uitbreiding van opleidingskansen.

Werking 2017-2018

Wat betreft de maatregel Activa voor Preventie- en Veiligheidspersoneel (Activa PVP) zal een regeling worden uitgewerkt in overleg met de federale overheid. De principes uit de conceptnota omtrent de hervorming van het doelgroepenbeleid zijn hierbij richtinggevend.

7.2. Doorstroomgerichte werkervaringstrajecten

7.2.1 Tijdelijke werkervaring

Realisaties 2016-2017

In het kader van de omslag naar een meer activerend beleid werd de bestaande maatregel artikel 60§7 hervormd en geïntegreerd in het nieuwe systeem Tijdelijke Werkervaring - OCMW. Deze maatregel voorziet een tijdelijke werkervaringstraject voor maximum 24 maanden, gericht op doorstroom onder begeleiding naar het Normaal Economisch Circuit. De trajecten staan open voor alle werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt omwille van een gebrek aan (voornamelijk generieke) competenties of weinig (recente) werkervaring, die over voldoende leerpotentieel beschikken om binnen maximaal 2 jaar inzetbaar te zijn in het normaal economisch circuit. Afhankelijk van het profiel van de werkzoekende kunnen binnen deze trajecten verschillende vormen van werkplekleren en stage worden opgenomen. Het nieuwe systeem van tijdelijke werkervaring voor leefloongerechtigden ging van kracht op 1 januari 2017. Sinds de invoering zijn al meer dan 3.500 mensen in een traject gestapt.

Werking 2017-2018

Op 1 januari 2018 starten we met het systeem van tijdelijke werkervaring voor werkzoekenden. De globale projecten en de jongerenbonus worden tegen 31 december 2018 omgezet in werkervaringsplaatsen.

7.2.2. *Wijkwerken*

Realisaties 2016-2017

In afstemming met de sociale partners en VVSG werd de regelgeving voor het nieuwe stelsel van wijkwerken verder uitgewerkt. Met dit stelsel kunnen tegen een kleine vergoeding bovenop de werkloosheidsuitkering een beperkt aantal uren werkervaring opdoen, in een laagdrempelige werkomgeving. Het wijkwerken moet functioneren als geleidelijke opstap richting tewerkstelling in het normaal economisch circuit en zal onderdeel uitmaken van een traject naar werk. Om de groep werkzoekenden en de takenlijst af te bakenen, wordt gebruik gemaakt van de PWA-wetgeving, die evenwel op een aantal punten bijgestuurd wordt.

Werking 2017-2018

Het nieuwe systeem van wijkwerken zal van start gaan op 1 januari 2018. Lokale besturen die nog geen samenwerkingsverband hebben afgesloten kunnen ook altijd op een later moment instappen om de rol als organisator wijk-werken op te nemen. In dat geval zal VDAB in tussentijd als organisator optreden. Momenteel loopt de uitbestedingsprocedure voor het aanstellen van een uitgiftemaatschappij voor de 'wijkwerkcheques'.

7.2.3. *Een aanwervingsincentive voor langdurig werkzoekenden*

Realisaties 2016-2017

Voor aanwervingen van langdurige werkzoekenden vanaf 1 januari 2017 kunnen werkgevers beroep doen op de aanwervingsincentive. Deze aanwervingsincentive wil de aanwerving van werkzoekenden tussen 25 en 54 jaar, die twee jaar of langer zijn ingeschreven als niet-werkende werkzoekende bij de VDAB, bevorderen. De premie wordt uitbetaald in twee schijven: 1.250 euro na drie maanden tewerkstelling en 3.000 euro na twaalf maanden tewerkstelling.

Werking 2017-2018

Het was de oorspronkelijke bedoeling van de Vlaamse regering om de opdrachten van aanvraag en uitbetaling van de aanwervingsincentive toe te kennen aan het departement Werk en Sociale Economie. Om de uitvoering van de maatregel niet in het gedrang te brengen, werden de opdrachten in 2017 tijdelijk toegewezen aan de VDAB. Intussen werd een rechtsgrond voorzien, waardoor de uitbetaling van de aanwervingsincentive begin 2018 zal verschuiven van de VDAB naar het Departement Werk en Sociale Economie. Op basis van de bevinden van het eerste werkingsjaar zal de procedure worden geëvalueerd. De premie zal worden gemonitord.

7.3. *Realiseren van en aanbod op maat voor alle jonge werkzoekenden*

Realisaties 2016-2017

In overeenstemming met de Europese Jeugdgarantie streeft de VDAB er naar om iedere jongere die zich inschrijft als werkzoekende, binnen de 4 maanden een aanbod op maat te doen. Voor ongekwalificeerde jongeren bevat dit aanbod altijd een competentieversterkende actie zoals een werkstage, een instapstage, een Werkinlevingstraject (WIJ!), een beroepsopleiding (vaak in combinatie met opleidingsstage) of een IBO. De VDAB slaagt er al enkele jaren in om voor om en bij de 90% van de jongeren deze ambitieuze doelstelling waar te maken. Onder meer met ESF projecten wordt gepoogd om de groep 'NEET-jongeren' die zich niet uit zichzelf inschrijft als werkzoekende, naar de de VDAB werking toe te leiden.

Bij de jongeren die niet aan de slag zijn binnen de 4 maanden starten er elke maand tussen de 200 en 300 laaggeschoolde jongeren met een WIJ!- traject. Sinds het begin van de tweede toeleidingsperiode van de WIJ! (mei 2015 - mei 2017) startten er 3.950 laaggeschoolde jongeren met een werkinlevingstraject. Ook werd intussen een derde oproep gelanceerd waarvan de nieuwe Wij!-trajecten van start zijn gaan op 1 oktober 2017. Sport zal hierbij een prominente rol innemen als context die de ontwikkeling van generieke competenties en attitudes stimuleert.

Daarnaast wordt ook de IBO voor deze doelgroep ingezet. Met een IBO krijgt de jongere de competenties die eigen zijn aan een concreet beroep aangeleerd op de werkvloer, door de werkgever, en onder begeleiding van de VDAB. In 2016 zijn er 7.656 jongeren gestart met een IBO, waarvan 1.964 kortgeschoolden. Daarnaast startten er in 2016 295 jongeren met een instapstage, waarvan 237 kortgeschoolden.

In de aanpak naar jongeren wordt in toenemende mate de digitale kaart getrokken. Met digitale start- en informatiepakketten, digitale coaching en digitaal leermateriaal worden jongeren, waar nodig ondersteund door face-to-face contacten, sneller en beter aan werk geholpen.

Werking 2017-2018

Het komende beleidsjaar wordt de hierboven genoemde dienstverlening naar jongeren verder gezet en waar mogelijk verfijnd. Zo zal VDAB door middel van een koppeling van databanken tussen onderwijs en werk de mogelijkheid bekomen om een passend aanbod te voorzien voor de ongekwalificeerde NEET-jongeren die nog niet geregistreerd zijn bij VDAB. VDAB werkt hiervoor aan een aanpak op maat in partnerschap met de lokale besturen en jongerenorganisaties, waarin onderzocht wordt welke communicatie werkt, hoe we deze heterogene en vaak kwetsbare doelgroep kunnen bereiken in samenwerking met de partners, en welke de kritische succesfactoren zijn om hen aan de slag te krijgen.

7.4. Uitbreiden van de activeringsaanpak voor werkzoekenden tot 65

Realisaties 2016-2017

We willen oudere werknemers stimuleren om langer aan de slag te blijven en oudere werkzoekenden om terug aan de slag te gaan. Niet alleen wordt geleidelijk de pensioenleeftijd opgetrokken naar 67 jaar, ook de vrijstelling omwille van leeftijd wordt jaarlijks opgetrokken met een jaar. De 50- tot 55-jarige werkzoekenden worden bij de VDAB niet meer in een aparte werking opgenomen, maar krijgen net dezelfde begeleiding als de andere werkzoekenden volgens de sluitende maatpak methodiek, inclusief automatische vacaturematching.

In 2016 evalueerden we een eerste maal de opname van de 50- tot 55-jarige werkzoekenden in de reguliere vacaturegerichte bemiddelingsaanpak. De resultaten zijn bemoedigend, zowel wat de tevredenheid van de werkzoekenden betreft als de kwaliteit van het aanbod dat zij van de VDAB ontvangen. We stellen ook vast dat de uitstroom naar werk van 50- tot 54-jarigen dankzij de activerende aanpak van de VDAB toeneemt van 41% in 2015 naar circa 46% vandaag.

Ook de uitstroom naar werk van werkzoekende 55+ers staat medio 2017 met 28,1% op het hoogste pijl ooit, en ruim 3 procentpunten hoger dan het vorige hoogste uitstroombestand dat in 2012 behaald werd. De werkzaamheidsgraad van 55+ers zit met 46,7% op schema om tegen 2020 de EU2020 doelstelling van 50% te behalen.

De algemene participatie van ouderen in opleiding en werkplekleren blijft daarentegen, ondanks een toename, eerder gering (8%). Een maatgerichte heroriëntering richting een

knelpuntberoep kan voor velen onder hen een doorstart van hun loopbaan betekenen waardoor zij nog heel wat jaren aan de slag kunnen blijven.

Werking 2017-2018

Jaarlijks wordt de vrijstelling omwille van leeftijd met 1 jaar opgetrokken tot 65 jaar in 2020. In 2017 verschuift de leeftijd van 61 naar 62 jaar. De uitbreiding van de activeringsaanpak tot 65 jaar verloopt gefaseerd en is afgestemd op het verhogen van de leeftijd voor de beschikbaarheid door de federale overheid. De VDAB-aanpak weerspiegelt in de komende jaren het ook voor oudere werkzoekenden toenemende belang van onder meer digitale vaardigheden om op de Vlaamse arbeidsmarkt opnieuw aan de slag te kunnen gaan en blijven. Face-to-face contact blijft altijd mogelijk.

7.5. Inzetten op een geïntegreerd taal- en werkbeleid

Realisaties 2016-2017

Om een antwoord te bieden op de toenemende instroom van vluchtelingen maakte de VDAB samen met partners een actieplan op met als doelstelling om 10.000 extra inburgeraars met een professioneel doelwit (op maat) aan het werk te helpen. Momenteel stelt VDAB vast dat de instroom achterblijft op de verwachting. Uit een eenmalige koppeling van de VDAB-databank met de KSZ bleek dat van de naar schatting 18.400 tussen januari 2015 en mei 2017 erkende asielzoekers die zich in Vlaanderen zouden hebben gevestigd, er 5.500 werden teruggevonden in de VDAB bestanden.

In kader van het AMIF project voor hoogopgeleide nieuwkomers (@Level2Work) wordt in proeftuinen over heel Vlaanderen een loopbaanaanpak op maat van deze doelgroep en in samenwerking met de werkgevers ontwikkeld en getest. Binnen elke proeftuin wordt gewerkt aan het bevorderen van de dialoog met de werkgeverszijde en het gezamenlijk opzetten van verbeteracties in de loopbaanaanpak van hoogopgeleiden.

Om de integratie van de vluchtelingen die wel van de VDAB-dienstverlening gebruik maken te versnellen willen we zoveel mogelijk mensen zo snel mogelijk aan een job helpen. Hiervoor werd het project 'Integratie door Werk' opgezet, waarbij dit jaar samenwerkingsovereenkomsten afgesloten werden met Fedasil en het Agentschap Integratie en Inburgering. Samen met deze partners wil de VDAB 'Integratie door Werk' realiseren via een zo kort mogelijk, geïntegreerd traject.

Werking 2017-2018

De VDAB bouwt het komende beleidsjaar voort aan individueel maatwerk waarbij de anderstalige werkzoekende een aangepaste opleiding en begeleiding krijgt in functie van een zo snel mogelijke tewerkstelling. De opleidingen worden steeds meer geïntegreerd aangeboden, waarbij talige en technische competenties in één pakket worden gebundeld. De partners van de VDAB die de toeleiding dienen te doen naar de hen worden aangespoord om sneller en beter de werkzoekende te verwijzen naar de VDAB.

De taalcoaching tijdens het werkplekleren wordt verder uitgebreid. Via een centrale uitbesteding NT2 worden de schakelpakketten in de markt gezet zodat de NT2-instructeurs van VDAB ingezet kunnen worden op de individuele ondersteuning van de cursisten. De VDAB focust voor deze opdracht ook op partnerschappen met onderwijs, sociale economie en lokale besturen.

Met het ESF-project 'Online taalcoaching en taalstimulering op de werkvloer: blended leren toegepast op Nederlands op de Werkvloer' (2015 - 2017) en het centrale project 'Methodenmix voor hooggeschoolde anderstaligen' (start opleiding najaar 2017) bouwen

we ook verder aan een integratie van het digitaal leren in de opleidingen in het centrum en op de werkvloer.

7.6. Aandacht voor het snijvlak werk-welzijn

Realisaties 2016–2017

In afwachting van de uitvoering van het decreet werk- en zorgtrajecten heeft VDAB de samenwerking met de huidige provinciale partnerschappen in kader van de activeringsbegeleiding voor werkzoekenden met een medische, mentale, psychische of psychiatrische problematiek (MMPP) gecontinueerd. Uit de afgesloten trajecten uit de periode 2013-2016 blijkt dat 27,9% van de werkzoekenden een advies normaal economisch circuit krijgt, 12,9% krijgt een advies beschermd circuit, 28,6% krijgt advies arbeidszorg en 30,8% krijgt advies niet-toeleidbaar (gegevens t.e.m. 31/07/07).

Het besluit inzake de activeringsstage werd op 10/3/17 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit werkplekinstrument voor werkzoekenden met een medische, mentale, psychische of psychiatrische problematiek krijgt daarmee een duidelijke verankering in de regelgeving. Dit instrument kan enkel in een specifiek begeleidingstraject voor werkzoekenden met MMPP ingezet worden.

Mensen in armoede kunnen terecht bij de VDAB-werkwelzijnsbemiddelaar voor een geïntegreerd werk-welzijnstraject (armoede). Deze bemiddelaar start samen met de werkzoekende een bemiddeling op maat richting werk en/of opleiding op en zorgt hierbij dat het welzijnsluik aansluit op dit uitgetekende traject. In 2016 werden er door de werk-welzijnsbemiddelaar van VDAB 688 individuele werkwelzijnstrajecten opgestart. Voor de periode van 1 januari tot 30 april 2017 werden er 276 nieuwe individuele begeleidingen opgestart.

De ESF-oproep Armoede uit 2016 richtte zich naar organisaties die expertise hebben in het begeleiden van personen in armoede naar werk of opleiding. De finale doelgroep van de oproep zijn personen op beroepsactieve leeftijd uit huishoudens met een zeer lage werkintensiteit. Doel van de oproep is om geïntegreerde trajecten op te zetten naar werk of opleiding, met voldoende aandacht voor de multiproblematiek waarmee personen in armoede kampen. Er zijn 11 projecten goedgekeurd die samen 791 mensen in armoede zullen begeleiden.

Eind 2016 werd tenslotte het samenwerkingsakkoord RIZIV/Verzekeringsinstellingen/GTB/VDAB bijgestuurd. De capaciteit voor de begeleiding van personen met een ZIV-uitkering werd verdriedubbeld. In het Viona-onderzoek "activering uit arbeidsongeschiktheid" maakte het HIVA de balans op van de kosten en baten van dit samenwerkingsakkoord in de periode 2013-2014. Hieruit blijken het belang van een snelle interventie en een multidisciplinaire aanpak. 29% van de begeleide personen met een ZIV-uitkering slaagt erin om opnieuw aan de slag te gaan.

Werking 2017–2018

Samen met mijn collega-ministers bevoegd voor welzijn en sociale economie uitvoering te geven we dit najaar uitvoering aan het decreet van 25 april 2014 houdende werk- en zorgtrajecten. Bedoeling is om vanaf 1 januari 2018 de oproepen te lanceren voor het mandateren van actoren voor de verschillende functies binnen het activeringstraject. De toeleiding naar deze trajecten kan dan starten vanaf 1 juli 2018. De begeleiding die momenteel in het kader van de tender activeringsbegeleiding wordt geboden zal verdergezet worden tot die datum, zodat de continuïteit van de dienstverlening kan gegarandeerd worden. De tender armoede wordt verlengd tot eind 2018.

7.7. Versterken en uitbreiden van het activeringsbeleid

Realisaties 2016–2017

Een performante arbeidsmarkt vraagt een actieve en consequente bemiddeling door de VDAB met gepaste sancties waar nodig. Het actieplan actief en consequent bemiddelen van VDAB bevat verschillende acties om te komen tot een eenvormige bemiddelingscultuur. In dit actieplan ligt een sterke nadruk op de rol van de leidinggevendenden binnen de VDAB en concrete coachingsacties naar de werkvloer. Ook worden de klanten van de VDAB verder geresponsabiliseerd. Van werkzoekenden wordt verwacht dat zij meteen stappen zetten naar werk en dat zij spontaan bij de VDAB aankloppen indien ze moeilijkheden ervaren. Van werkgevers wordt verwacht dat zij telkens sollicitatiefeedback geven over de kandidaten die hen door VDAB werden doorverwezen.

De eerste tussentijdse monitoring gaf aan dat de acties die het management onderneemt tot een significante stijging leiden van de vooropgestelde monitoringsindicatoren.

In 2016 waren er 26.292 transmissiedossiers in het kader van de opvolging van het zoekgedrag geïnitieerd, dit cijfer is inclusief de formele verwittigingen die VDAB geeft ten aanzien van de werkzoekenden tijdens het bemiddelingsproces. In het eerste kwartaal van 2017 was er reeds sprake van 7.971 transmissiedossiers. Er is dus een sterke stijging merkbaar in het aantal ontvangen dossiers als gevolg van de inspanningen van VDAB om consequenter de activerende rol op te nemen. In het eerste kwartaal van 2017 werd in 57% van de besliste dossiers een sanctie uitgesproken door VDAB.

Sinds 1 januari 2017 heeft VDAB ook de bevoegdheid 'vrijstelling van beschikbaarheid omwille van studie, stage of opleiding' van de RVA overgenomen. De overname van deze bevoegdheid heeft geleid tot de oprichting van een 'servicedesk vrijstellingen' bij de VDAB die instaat voor het aftoetsen van de formele voorwaarden waaraan een opleiding, studie of stage dient te voldoen voor het verkrijgen van die vrijstelling. De voorwaarde 'passend in traject naar werk' wordt telkens afgetoetst door een VDAB-bemiddelaar.

Werking 2017–2018

Het actieplan actief en consequent bemiddelen wordt verder uitgevoerd en opgevolgd. Met het federaal zomeraakkoord geeft de federale overheid gehoor aan onze vraag om bij de controle van het zoekgedrag van werkzoekenden ook rekening te houden met de competenties van werkzoekenden, onder meer op basis van de opgedane beroepservaring. De federale overheid plant deze aanpassing uiterlijk 1 januari 2018.

7.8. Verbetering van de matching vraag-aanbod

Realisaties 2016-2017

Om een maximaal bereik te geven aan de bemiddelingsinspanningen van de VDAB blijft het van belang om constructieve strategische partnerschappen af te sluiten. In navolging van eerdere partnerschappen met de werkgeversorganisaties UNIZO, Voka, Etion en NSZ werd in 2017 een samenwerking met Verso opgestart. Samen zijn we beter in staat om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt op elkaar af te stemmen.

Daarnaast zette de VDAB verder in op het uitbouwen en uitdragen van het competentiegericht matchen van werkzoekenden en vacatures. In de eerste jaarhelft van 2017 verstuurde de VDAB meer dan 20 miljoen vacature matchings. Dit betekende een aanzienlijke stijging ten opzichte van vorige jaren. Verder organiseert de VDAB samen met partners continu over heel Vlaanderen matchingsevents (jobdatings, jobbeurzen, ...)

om werkgevers en werkzoekenden met elkaar te laten kennismaken. Burgers en werkgevers krijgen tijdens het opmaken van de vacature automatisch tips hoe ze deze matchbaarheid kunnen verhogen. De klanten van de VDAB worden hierbij zoveel mogelijk gestimuleerd om onmiddellijk zelf met deze tips aan de slag te gaan, maar zij kunnen hierbij ook ondersteund worden door een bemiddelaar.

De VDAB blijft tenslotte haar opleidingsaanbod continu afstemmen op de vraag van de arbeidsmarkt door middel van de 'sectorale arbeidsmarktsturing'. Het sectoraal werken houdt in dat de VDAB niet enkel het opleidingsaanbod maar ook de dienstverlening naar werkzoekenden meer afstemt op de vraag van de bedrijven.

Werking 2017-2018

De VDAB werkt voort aan de verdere uitbouw van het competentiegericht matchen, waarbij getracht wordt om o.a. samen met de werkgeversorganisaties, het competentiedenken breed uit te dragen bij werkgevers en burgers. Het komende beleidsjaar wordt ingezet op het verhogen van de gebruiksvriendelijkheid van de competentiestandaard Competent én van de daarop gebaseerde dienstverlening. Daarnaast schakelt de VDAB een versnelling hoger met de sectorale sturing van haar bemiddelings- en opleidingsaanbod richting 6 beroepenclusters: Industrie, hout en bouw, zorg en onderwijs, transport en logistiek, diensten aan personen en bedrijven en tenslotte business support, retail en ICT. Een interne hervorming waarbij de organisatiestructuur aansluit op de beroepenclusters zal zorgen voor een meer klant- en arbeidsmarktgerichte dienstverlening.

7.9. Discriminatie op de arbeidsmarkt bestrijden

Realisaties 2016-2017

In opvolging van de resolutie van het Vlaams Parlement werd versterkt ingezet op de strijd tegen arbeids-gerelateerde discriminatie. We actualiseerden het Actieplan ter Bestrijding van Arbeidsgerelateerde Discriminatie (ABAD) en breidden het uit met acties op het gebied van controle en sanctionering. We moedigden sectoren aan om via de sectorconvenants sectorale gedragscodes en systemen van zelfregulering op te zetten en reikten hen bouwstenen aan voor een zelfregulerend beleid inzake non-discriminatie.

Binnen deze sectorale benadering ging extra aandacht naar de dienstenchequesector. Eind maart 2017 bereikte ik een akkoord met de werkgeversorganisaties van deze sector rond de mystery calls. Deze mystery calls, die kaderen binnen een breder beleid van zelfregulering, zullen in de eerste plaats sensibiliserend zijn, maar bij herhaaldelijke vaststelling worden resultaten overgemaakt aan de afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale economie. In het decreet van 21 april 2017 houdende diverse bepalingen rond het beleidsdomein Werk en Sociale Economie werd bovendien de erkenningsvoorwaarde opgenomen dat alle dienstencheques-ondernemingen zich ertoe dienen te verbinden praktijktesten toe te laten en actie te ondernemen naar aanleiding van de resultaten ervan.

Ook op vlak van toezicht werd versterkt ingezet op de strijd tegen discriminatie. In 2016 werden 103 inspecties uitgevoerd, waarvan 71 op het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt, en 32 op het Koninklijk Besluit dienstencheques met betrekking tot antidiscriminatie. In 2017 vinden niet alleen reguliere inspecties plaats, er werd in het voorjaar al een sensibiliserende quick-scanronde bij dienstencheque-ondernemingen georganiseerd. Op die manier kon de gewijzigde regelgeving onder de aandacht gebracht worden.

Verder werd op 20 september 2017 een brede sensibiliseringscampagne gelanceerd om alle vormen van discriminatie op de werkvloer bespreekbaar te maken. In de loop van 2016-2017 werd deze campagne voorbereid en opgevolgd door een klankbordgroep waarin alle stakeholders (sociale partners, Unia, het Minderhedenforum, GRIP vzw) werden samengebracht.

Werking 2017-2018

In het komende beleidsjaar zal de sensibiliseringscampagne verder worden uitgerold. Met de sectoren wordt de aanloop genomen naar de nieuwe generatie sectorconvenants 2018-2019, waarin anti-discriminatie als een verplicht thema is opgenomen. Het hebben van een sectorale gedragscode inzake non-discriminatie wordt dan een minimumvereiste.

Sectoren die reeds een non-discriminatiecode hebben, worden gevraagd om bijkomende acties op te zetten zoals bijvoorbeeld de concretisering van de gedragscode in sectorale afspraken rond meldings- en klachtenprocedures of op bedrijfsniveau een vertaling vragen in het arbeidsreglement. Daarnaast vragen we aan alle sectoren om in te zetten op zelfregulering en zelfcontrole, waarvan gerichte steekproeven (in kaart brengen van discriminatie a.d.h.v. onderzoek, monitoring, praktijktesten) als sensibiliserend instrument deel van kunnen uitmaken.

Nu de basis voor de mystery calling in de dienstenchequesector gelegd is, bereiden de werkgeversorganisaties een eerste golf voor. Deze golf wordt voorzien eind 2017 – begin 2018. Op vlak van toezicht blijven de versterkte controles aangehouden.

7.10. Lokale partnerschappen aanscherpen

Realisaties 2016-2017

Met de ESF-oproep Versterkt Streekbeleid werden samenwerkingsverbanden en hun projectvoorstellen goedgekeurd die een nieuw elan moeten geven aan het streekbeleid in Vlaanderen. Opzet is om de bestaande streekwerking, lokale partnerschappen of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden te versterken. VDAB sloot een partnerschapsovereenkomst af met VVSG, die het kader biedt voor een strategisch-tactische samenwerking op het bovenlokaal niveau. Een aantal nieuwe instrumenten die we uitwerkten, worden immers geënt op een goede operationele samenwerking tussen het Vlaamse en het lokale niveau:

- Via tijdelijke werkervaring voor leefloners kregen de OCMW's de mogelijkheid om hun activeringsbenadering aan te scherpen;
- Via het wijkwerken krijgen de lokale besturen een belangrijke regierol, o.m. bij het bepalen van de activiteiten en klusjes die worden aangeboden binnen hun grondgebied. Ze kunnen ook in de operationele uitvoering van het wijkwerken zelf de rol van organisator opnemen;
- Voor begeleiding van maatschappelijk kwetsbare groepen starten, na de projecten in Antwerpen en Gent, eind dit jaar ook projecten in de rest van Vlaanderen en Brussel. Deze oproepen richten zich naar maatschappelijk kwetsbare groepen die ondervertegenwoordigd zijn op de arbeidsmarkt en voor wie een regulier traject geen voldoende duurzame oplossing biedt (zie ook 7.6.).

Werking 2017-2018

Het komende beleidsjaar wordt het strategisch partnerschap met de lokale besturen verder vorm gegeven in het kader van de operationalisering van tijdelijke werkervaring, wijkwerken en ESF-projecten rond maatschappelijk kwetsbare groepen.

8. Activeren van ondernemingspotentieel en ambitieus ondernemerschap

8.1. Trajecten voor werkzoekenden naar ondernemerschap

8.1.1. Werkzoekenden

Realisaties 2016-2017

Werkzoekenden die graag zelf de handen uit de mouwen willen steken en een eigen zaak opstarten moeten hierin goed voorbereid en begeleid worden. Via het maatpak ondernemerschap dat de VDAB aanbiedt in samenwerking met partners worden werkzoekenden na screening bij de VDAB toegeleid naar startersadviseurs zodat een geschikte partner de begeleiding van kandidaat-ondernemers kan opnemen.

Een vervolgproject 'Maak werk van je zaak' werd opgestart. In 2016 namen hier 639 werkzoekende kandidaat-ondernemers aan deel en geven de voorlopige cijfers een resultaat van zo'n 40% weer wat betreft opstart van een zelfstandige activiteit, wat oploopt tot 70% als ze de verdere begeleidingsfase volgden. Naast het maatpak ondernemerschap staat de VDAB ook in voor het screenen en doorverwijzen van werkzoekende kandidaat-ondernemers naar de 5 Vlaamse activiteitencoöperaties en/of starterslabo's. In 2016 namen hier 177 werkzoekenden aan deel. In de provincie Limburg tenslotte stapten 100 werkzoekenden in het project Ondernemerschap voor een begeleidings- en coachingstraject (vergelijkbaar met Maak werk van je zaak) naar een zelfstandige activiteit.

Werking 2017-2018

Het huidige project 'Maak werk van je zaak' loopt nog tot eind 2018. Samen met de VDAB, de partners en ESF Vlaanderen wil ik de komende jaren de continuïteit inzake ondernemerstrajecten voor werkzoekende kandidaat-ondernemers verzekeren, in aansluiting ook op de transitiepremie naar ondernemerschap voor uitkeringsgerechtigde werkzoekenden.

8.1.2. Ondernemerschap (Begeleidingsaanbod levensfase ondernemingen/ ondernemerschap)

Ondernemerschapscultuur

Het beeld dat de Vlaming heeft over ondernemers kan nog veel verbeteren. We blijven daarom verder inzetten op deze positieve beeldvorming en een groter draagvlak voor de ondernemerschapscultuur in Vlaanderen.

De initiatieven uit het luik sensibilisering, bewustmaking en beeldvorming van de overheidsopdracht werden in het voorbije jaar ontplooid. De campagnes 'Ondernemers ondernemen voor iedereen' (Flanders DC) en 'Ondernemen doe je met falen en opstaan' (Startups.be) werden gelanceerd. Hierop werken we in het komende jaar verder. De campagne 'Ondernemers ondernemen voor iedereen' wordt bijvoorbeeld versterkt met acties in een aantal centrumsteden en een televisieprogramma op de zender Vier.

In nauwe samenwerking met onze twee structurele partners Vlajo en de Stichting Ondernemen en Onderwijs, blijven we ons inzetten op de ontwikkeling van ondernemingszin en ondernemerschap in het onderwijs (cf. het Actieplan ondernemend onderwijs). In het bijzonder willen we komend werkjaar een virtueel kennisplatform creëren waar publicaties, instrumenten, inspirerende (les)praktijken en links kunnen gedeeld worden rond ondernemend leren en leren ondernemen. We stemmen hierbij af met Klascement, het loket voor leermateriaal. We ontwikkelen tevens een digitale infobundel over het opstartproces als ondernemer voor jongeren. Ik wil ook nagaan hoe we de academische kennis inzake 'entrepreneurial learning' sneller op het werkveld kunnen krijgen.

Begeleidingsaanbod levensfasen

In het voorbije beleidsjaar zetten we een aanbod in de markt voor de levenscyclusbegeleiding van ondernemingen. Dit deden we via vijf partijen die werden aangesteld in de overheidsopdracht: VOKA, UNIZO, het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen, de Vlaamse Confederatie Bouw en Ernst & Young. Voor de prestartbegeleiding zijn ook Deloitte en de starterslabo's actief, hier ronden we de evaluatieprocedure van hun afgelopen werkjaren af.

In elke levensfase van de onderneming is er op deze manier een aanbod waarop een ondernemer beroep kan doen. Dit aanbod is intussen nagenoeg volledig actief, waardoor we een breed bereik kunnen hebben bij alle ondernemers die nood hebben aan informatie, begeleiding, coaching, opleiding en netwerking. Ik zal dit aanbod ook inpassen in de begeleiding van de ondernemers die een transitiepremie zullen genieten.

Ambitieuze Ondernemen

Vijf dienstverleners werden aangesteld om scale-ups in Vlaanderen beter te begeleiden bij hun groeiproces. Nu de dienstverlening van de aangestelde partners op kruissnelheid komt, verschuift de aandacht naar het opbouwen van een ondernemend, op groeibedrijven gefocust ecosysteem. Bedoeling is dat de actoren elkaars dienstverlening beter leren kennen, zodat ze gaan samenwerken en klanten naar elkaar doorverwijzen.

Daarbij kies ik voor een gemengde aanpak. Actoren die op een specifieke levensfase werken, moeten zowel het aanbod van de collega's kennen als dat van actoren die op andere levensfasen actief zijn. Tevens brengen we de aangestelde partners samen met de private actoren. We zorgen niet alleen voor linken tussen de actoren die voorzien in advies en begeleiding maar versterken ook de connecties met kennisinstellingen, financiers en aanbieders van infrastructuur. Ook de link naar acceleratoren en incubatoren zal versterkt worden. Via het ecosysteem detecteren we de behoeften van de markt. De signalen die we opvangen bespreken we met de aangestelde dienstverleners in functie van een mogelijke bijsturing van het aanbod.

Ondernemingen in moeilijkheden

Ondernemers in moeilijkheden blijven onze aandacht hebben. We versterkten vorig jaar reeds de werking van Dyzo door een verhoging van de middelen en een uitbreiding van het takenpakket naar integrale schuldhulpverlening. Het dienstenaanbod op de levenscyclus omvat ook een aanbod voor deze doelgroep van bedrijven bij bv. Unizo, Zenitor, NSZ en de Confederatie Bouw.

9. Activeren van het innovatiepotentieel bij kmo's en grote ondernemingen

Eind 2016 liep de ondersteuning van de Laagdrempelige Expertise- en Dienstverleningscentra (LED's) bij de hogescholen af. In overleg met de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) en de hogescholen werd beslist om de LED's niet als zodanig te verlengen maar om deze dienstverlening in een breder perspectief te bekijken. In juli 2017 werd een studie afgerond die inzichten oplevert omtrent hoe hogescholen en kmo's/social profit organisaties betere kennispartners kunnen zijn voor elkaar.

Een van de aandachtspunten uit de studie is het belang van de toegankelijkheid van kennis voor de ondernemingen. Hier ligt een uitdaging voor de hogescholen om hun unieke positie in het landschap - de verwevenheid van onderzoek, onderwijs en dienstverlening - te benutten. Voor de industriële sectoren vormen de collectieve centra een vertrouwd eerste aanspreekpunt, wat hen eveneens een belangrijke actor maakt voor het verspreiden van kennis.

Het VIS-besluit werd aangepast zodat het geldig blijft voor de projectoproepen die eind 2017 nog opengesteld worden. Na afloop van het VIS-besluit eind 2017 zal de ondersteuning van kennisverspreiding opgenomen worden via kennisdelingsnetwerken. Het instrumentarium hierrond zal uitgewerkt worden met het oog op implementatie in de loop van 2018 met ook een opvolger voor de VIS-innovatievolgers.

Naast verspreiding van kennis is er, met het aflopen van het VIS-besluit, ook een vraag rond de opbouw van 'collectieve' kennis. Een studie hieromtrent is afgerond en de beleidsimplicaties hiervan worden bekeken.

10. Innovatieve overheidsopdrachten

Realisaties 2016-2017

Door het aankopen van innovatieve producten en diensten kunnen we de noden en doelstellingen van de overheid slimmer en sneller invullen en tegelijk innovatieve ondernemingen ondersteunen. Eind oktober 2016 keurde de Vlaamse Regering het plan van aanpak goed van het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten. Een eerste oproep leidde tot 18 proejctaanvragen waarvan er werden 12 geselecteerd werden om een traject mee op te starten. Twee trajecten die eerder opgestart waren ('Hydrografisch peilen' i.s.m. MOW en 'Spraaakherkenningssysteem' i.s.m. het Vlaams Parlement) worden verder begeleid.

Ook op regelgevend vlak werd vooruitgang geboekt. Het concept van 'precommercieel aankopen van diensten voor onderzoek en ontwikkeling' werd geïntegreerd in de Vlaamse regelgeving en meer specifiek in de delegatieregelingen voor overheidsopdrachten aan de leden van de Vlaamse Regering en aan de hoofden van de departementen en interne agentschappen (VR 2017 1606 DOC. 0576/1).

Samen met het Facilitair Bedrijf zorgden we voor de integratie van een 'innovatie'-luik in het e-delta systeem, zodat we in de toekomst op een eenvoudige manier kunnen opvolgen welk aandeel van het aankoopbudget de administraties van de Vlaamse overheid besteden aan innovatieve producten en diensten.

Werking 2017-2018

Naast de voorbereiding en uitvoering van de ingediende projecten die weerhouden worden, voorzien we de lancering van een tweede oproep voor projectvoorstellen in de tweede helft van 2017. Deze sluit begin december 2017 af. Ook in 2018 zullen we periodiek oproepen voor het indienen van projectvoorstellen lanceren. Net als in 2017 wordt in 2018 5 miljoen euro voorzien voor de stimulering van innovatieve aankooptrajecten op het Hermesfonds.

11. Ontginnen van buitenlands tewerkstellingspotentieel

Realisaties 2016-2017

Via het decreet van 23 december 2016 werd de handhaving inzake economische migratie verankerd in Vlaamse regelgeving. Het Vlaamse sanctiekader is sedertdien van toepassing op elke controle uitgevoerd binnen het Vlaamse Gewest, onder meer bij de vaststelling van inbreuken illegale tewerkstelling. Deze wijzigingen werden bij wijze van infomomenten ter kennis gebracht aan arbeidsauditoraten en federale sociaalrechtelijke inspectie-diensten.

Bij besluit van 8 september 2017 werd de Vlaamse Adviescommissie voor Economische migratie opgericht, die de Vlaamse Regering vanaf 1 oktober 2017 beleidsmatig zal adviseren inzake de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en zelfstandige ondernemers.

In het kader van de omzetting van de single permitrichtlijn, werd een samenwerkingsakkoord opgemaakt tussen de gewesten en de federale overheid en ondertekend. Dit samenwerkingsakkoord regelt de samenwerking tussen de federale overheid en de gewesten, waar de bevoegdheden inzake toelating tot arbeid en toelating tot verblijf elkaar raken. Het zal in het najaar ter instemming aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

Werking 2017-2018

Het komende beleidsjaar tekenen we nieuwe krijtlijnen uit voor het aantrekken en behouden van buitenlands talent op de Vlaamse arbeidsmarkt.

Eenzijds wordt het beleid aangepast aan de Europese vereisten inzake seizoenarbeid, ICT, onderzoekers en stagiairs.

Anderzijds wordt bekeken hoe buitenlands talent een oplossing kan bieden voor de noden op de Vlaamse arbeidsmarkt. Waar (her)scholing en een verhoogde inzet op mobiliteit van werkzoekenden geen geschikte kandidaten oplevert, kunnen arbeidsmarktgerichte profielen over de grenzen heen aangesproken worden. Ik denk daarbij vooreerst aan de arbeidsmarktreserve in Wallonië, Brussel en de Europese lidstaten. Voor toptalent speelt evenwel een concurrentie op wereldvlak. In samenspraak met de VARIO bekijken we ook hoe we onze universiteiten en kenniscentra kunnen inzetten als aantrekkingspolen voor internationaal toptalent, en hoe we dit talent kunnen laten doorstromen naar onze ondernemingen.

11.1. Interregionale arbeidsmobiliteit

Realisaties 2016-2017

Het afgelopen beleidsjaar werd verder ingezet op integratie van de bemiddeling in de reguliere vacaturebemiddeling van de VDAB. Zoals afgesproken tussen de Synerjob-partners streven we hierbij naar een gemeenschappelijke competentietaal voor de koppeling van vacatures en werkzoekenden als standaard voor de hele Belgische arbeidsmarkt.

Met de automatische vacature uitwisseling tussen de regio's werden er in 2016 11.183 vacatures overgemaakt door Le Forem en ontving Le Forem 109.851 vacatures van de VDAB. Actiris maakte 6.072 vacatures over aan de VDAB en ontving 85.538 vacatures van de VDAB. In 2016 werden 16.669 vacatures in Vlaanderen ingevuld door Waalse werkzoekenden (bron: Dimona, Forem).

Op basis van het samenwerkingsakkoord van 1 juli 2015 tussen de VDAB en Actiris, worden Brusselse werkzoekenden met een Nederlandstalig beroepsperspectief door Actiris doorverwezen naar VDAB Brussel voor een opleiding en/of bemiddeling naar werk in Brussel en de Rand. Actiris informeert sinds maart 2016 alle nieuw ingeschreven werkzoekenden over het aanbod van opleiding en bemiddeling via VDAB en de Nederlandstalige partners. Wie interesse toont, wordt uitgenodigd op een gerichte infosessie, die samen met de VDAB-bemiddelaar georganiseerd wordt. Via deze infosessie worden de werkzoekenden die interesse tonen, doorverwezen naar de VDAB-dienstverlening. In totaal werden in dit kader sinds de start van de overeenkomst 615 werkzoekende doorverwezen.

Werking 2017-2018

Er zal versterkt ingezet worden op de samenwerking met Wallonië en Le Forem teneinde te komen tot een betere invulling van knelpuntvacatures, onder meer in de grensstreek van West-Vlaanderen.

In het najaar 2017 start de VDAB samen met Actiris een grootscheepse campagne op om de tewerkstellingsmogelijkheden in Vlaanderen, en specifiek in de Rand, te promoten. Dit heeft tot doel meer Brusselse werkzoekenden te stimuleren om, via het leren van het Nederlands en de dienstverlening van de VDAB, de vacatures in Vlaanderen in te vullen.

VDAB Brussel en Actiris zijn sinds dit jaar ook in hetzelfde gebouw (Astratoren) gehuisvest te Brussel, waar op het gelijkvloers een tweetalig Beroepenpunt/Cité des Métiers zal worden geopend. Voor de uitbouw van het aanbod aan Nederlandstalige zijde nemen ook VDAB Brussel en Tracé Brussel vzw deel. VDAB zit ook samen met Actiris en andere partners in het Brussels Airport House op de nationale luchthaven. Via gerichte communicatiecampagnes bv. een nieuwsbrief naar Brusselse werkzoekenden en een print- en onlinecampagne in het najaar 2017, sensibiliseren en informeren VDAB en Actiris Brusselse werkzoekenden.

12. Bijlagen

12.1. Antwoord op de aanbevelingen van het Rekenhof

Rekenhofrapport en nr. parl. doc.	Aanbevelingen
<p>Opstart van het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK), rekeningenboek over 2013</p> <p>36 (2014-2015) Nr.1</p>	<p>1. De definitieve ESF- en EFRO-middelenverdeling moet rekening houden met de potentiële projecten en steunen op afspraken met de verschillende actoren over de cofinanciering.</p> <p>Reactie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De ESF-middelenverdeling gebeurt in het kader van het Operationeel ESF-Programma 2014-2020 - De toekenning van middelen aan projecten gebeurt op basis van oproepen en projectevaluaties. - Voor het deel van het Operationeel Programma dat betrekking heeft op het SALK, zijn oproepen gelanceerd of in bespreking. - De voorziene cofinanciering wordt besproken in de gesprekken die voorafgaan aan de lancering van de oproepen. - Potentiële projecten worden ingediend en doorlopen een evaluatieprocedure conform de afspraken met de Europese Commissie. <p>Voor de EFRO-programmaperiode 2014-2020 introduceerde de Europese Commissie het concept 'Geïntegreerde Territoriale Investerings' (GTI's). Binnen een GTI kunnen lidstaten een specifieke geïntegreerde strategie voor een bepaald gebied ontwikkelen en hiervoor middelen bundelen uit verschillende assen, operationele programma's en fondsen. In het Vlaams EFRO-programma wordt ook in Limburg een dergelijke strategie toegepast. De GTI Limburg heeft als basis, het 'Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat - SALK'. Binnen het EFRO-programma 2014-2020 wordt voor het SALK-gedeelte gewerkt met projectoproepen. Deze projectoproepen worden door de EFRO-Managementautoriteit voorbereid in nauw overleg met de Stuurgroep GTI-Limburg en houden rekening met de in het SALK vermelde acties en projecten, welke via EFRO kunnen gefinancierd worden en de daarmee samenhangende afspraken inzake cofinanciering. Acties in een GTI-gebied moeten beantwoorden aan een dubbel criterium: aansluiten bij de eigen regionale strategie (bewaakt door de Stuurgroep GTI Limburg) én passen binnen de specifieke doelstellingen van het Operationeel Programma EFRO (voldoende score op de algemene selectiecriteria van het programma).</p> <p>2. De actoren moeten tijdig betalingsmiddelen ter beschikking stellen.</p> <p>Reactie:</p> <p>Zodra de ESF- projecten goedgekeurd zijn, zullen voorschotten worden toegekend voor zover de middelen ter beschikking zijn bij de Vlaamse overheid. De EFRO-middelen worden uitgekeerd op basis van viermaandelijke inhoudelijke en financiële rapportering inzake de gemaakte uitgaven. De doorlooptijd voor controle van ingediende en ontvankelijke rapporten bedraagt maximaal 90 dagen.</p>

<p>Vlaamse ondersteuningspremie voor personen met een arbeidshandicap, rekeningenboek over 2013</p> <p>36 (2014-2015) Nr.1</p>	<p>1. De Vlaamse Regering dient de mankementen in de regelgeving op te vangen in een besluitaanpassing. Zij dient er daarbij over te waken dat geen afbreuk kan worden gedaan van de doelstellingen door verregaande interpretaties van de regels.</p> <p>Reactie:</p> <p>In de aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de integratie van personen met een arbeidshandicap dat op 1 juli 2016 in werking is getreden maakt een duidelijker onderscheid tussen het recht van het individu (te bepalen door de VDAB) en het recht op de premie voor de werkgever (te bepalen door het departement WSE). De premie voor de werkgever wordt enkel toegekend voor de periode waarin een persoon over het recht beschikt.</p> <p>Wanneer de VDAB ter plaatse gaat om de nood aan ondersteuning te beoordelen bij de vraag om een verhoging of een verlenging, formuleert de VDAB een advies over de hoogte en de duur van de ondersteuning voor de VOP. Dit is een bewuste keuze in functie van klantvriendelijkheid en inzet van VDAB-personeel. Dit werd verduidelijkt bij de aanpassing van het BVR.</p>
<p>Innovatief aanbesteden</p> <p>37 (2015-2016) Nr. 1</p>	<p>Algemene reactie :</p> <p>Op initiatief van minister Muylers werd een N-project gelanceerd dat als hoofddoel heeft om vraaggedreven beleidsinstrumenten zoals 'innovatief aanbesteden' verder uit te werken en te optimaliseren. Er werd een plan van aanpak uitgewerkt voortbouwend op de ervaringen van het departement EWI en het IWT inzake innovatieve overheidsopdrachten en rekening houdend met de aanbevelingen van het Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement. Het nieuwe programma werkt via twee assen: 'overheidsopdrachten voor innovatie' (wanneer oplossingen reeds beschikbaar zijn op de markt maar nog niet wijd verspreid) en 'precommercieel innovatief aankopen' (wanneer er nog onderzoek en ontwikkeling nodig is).</p> <p>1. Het programma Innovatief Aanbesteden richt zich bij voorkeur op de aankoop van nieuw te ontwikkelen innovatie die ingebed is in het Vlaamse innovatiebeleid. De programmaprojecten dienen voort te vloeien uit een systematisch innovatiebeleid met vooraf vastgelegde speerpunten en in te spelen op reële overheidsbehoeften. Waar mogelijk worden bestaande innovatiestructuren en andere beleidsinstrumenten gebruikt.</p> <p>Reactie : Het nieuwe programma 'Innovatieve Overheidsopdrachten' staat open voor de prioritaire transitiedomeinen van de 'Visienota 2050'. Als stimulans voorzien we vanuit het Hermesfonds cofinanciering voor deze innovatietrajecten, in het bijzonder voor de onderzoeks- en innovatieactiviteiten geleverd door ondernemingen.</p> <p>2. Bij het uittekenen van een dergelijk programma moet maximaal rekening worden gehouden met de nieuwe mogelijkheden en recente ontwikkelingen in de overheidsopdrachtenregelgeving.</p> <p>Reactie : De toelichting bij de nieuwe EU-richtlijn voor overheidsopdrachten (2014/24/EU) verwijst uitvoerig naar de strategische rol die overheidsopdrachten kunnen spelen in het streven naar 'slimme, duurzame en inclusieve groei', de Europa 2020 strategie. De nieuwe richtlijn verruimt de mogelijkheden om gunningsprocedures met onderhandelingen te gebruiken die door hun interactief karakter meer zekerheid bieden dat de aangeboden oplossingen ook werkelijk tegemoet komen aan de behoeften van de overheid. De nieuwe richtlijn introduceert daarnaast het concept van Innovatiepartnerschappen die voor zeer specifieke situaties, de fase van precommerciële ontwikkeling (PCP) binnen één gunningsprocedure combineert met de aankoop van de ontwikkelde</p>

	<p>innovatieve producten, diensten of werken (PPI). De omzetting van de EU-richtlijn in een nieuwe Belgische wet op de overheidsopdrachten werd op 12 mei 2016 door de Kamer goedgekeurd. De wet trad eind juni 2017 in werking.</p> <p>De processen voor innovatieve overheidsopdrachten houden maximaal rekening met de verruimde mogelijkheden voor innovatief aankopen. We creëren meer mogelijkheden voor de ontwikkeling en aankoop van innovatieve producten of diensten conform de nieuwe wetgeving voor overheidsopdrachten.</p>
	<p>3. De beleidsdomeinen dienen op permanente en structurele wijze een strategisch innovatiebeleid te voeren. Zij moeten hun innovatiebehoefte op middellange en lange termijn bepalen. In geval van voortzetting van het programma verdient het aanbeveling dat de beleidsdomeinen op vrijwillige basis in het programma passende projecten indienen en daarvoor voldoende middelen ter beschikking stellen.</p> <p>Reactie : Het programma zal werken met een open oproep voor voor opstart van pilootprojecten. De cofinanciering vanuit het beleidsdomein Innovatie blijft beperkt tot 50% van de kostprijs van de aankoop van de O&O-diensten. De opdrachtgevende overheidsorganisatie zal niet alleen 50% van de O&O-diensten van het precommercieel traject betalen, maar zal er ook voor moeten zorgen dat ze voldoende medewerkers kan inzetten voor de voorbereiding en opvolging van de projecten.</p>
	<p>4. Aan deze projecten moet een duidelijke en grondige voorbereiding voorafgaan, die uitgaat van concrete en substantiële overheidsbehoefte en uitdagingen, op basis van een degelijk masterplan, met een kosten-batenanalyse.</p> <p>Reactie : Het ontbreken van een gedragen innovatie-agenda bij de betrokken overheidsorganisaties of bij het beleid, zien ook wij als één van de belangrijkste risico's van het programma. Het is de verantwoordelijkheid van de betreffende domeinen om voor een dergelijke innovatieagenda of een dergelijk 'masterplan' te zorgen. De opmaak van transitie-actieplannen in het kader van de Visie 2050 kan hierbij helpen. Ook het VRWI rapport Toekomstverkenningen 2025 kan een bijdrage leveren aan de lange termijn road maps voor bepaalde domeinen.</p>
	<p>5. De marktverkenning onder de vorm van een innovatieplatform en de procedure voor precommerciële inkoop die het IWT heeft uitgewerkt voor de aankoop van nieuwe innovatie die onderzoek en ontwikkeling vergt, kunnen een waardevol instrument blijven. Het gebruik van de uitzondering op de overheidsopdrachtenregelgeving bij een precommerciële aanbesteding en alle toepassingsvoorwaarden moeten deugdelijk gemotiveerd worden.</p> <p>Reactie : Precommercieel aankopen of de aankoop van O&O-diensten valt niet onder het toepassingsgebied van de wet op de overheidsopdrachten op voorwaarde dat de aankopende overheid en de uitvoerende onderneming(en) zowel de risico's (de kosten) als de resultaten (intellectuele eigendom) van de O&O-diensten delen. Bovendien moeten de processen van aankoop zodanig gevoerd worden dat maximale competitie, transparantie, billijkheid en prijszetting aan marktvoorwaarden worden gegarandeerd. Bij de uitwerking van een aangepast proces voor precommerciële aankoop zullen we met al deze elementen rekening houden. De motivatie van de toepassingsvoorwaarden zullen in het selectieverslag van het project worden opgenomen.</p>
	<p>6. Als het programma wordt voortgezet, verdient het aanbeveling de goedkeuringsprocedure te vereenvoudigen en de doorlooptijden van het traject in te perken.</p> <p>Reactie : De basiselementen van de procedures blijven ongewijzigd. Het startpunt blijft de definiëring en concretisering van de behoefte van</p>

	<p>een overheidsorganisatie, gevolgd door een marktverkenning en -consultatie, waarna of wel een klassieke overheidsopdracht, een overheidsopdracht voor innovatie of een precommerciële traject wordt gelanceerd. We zullen voor de voorbereiding en selectiefase aangepaste procedures uitwerken die we herleiden tot de essentiële stappen en die in verhouding staan tot de omvang en complexiteit van de projecten. We zullen het besluitvormingsproces voor de precommerciële trajecten versterken en versnellen door een heldere structurele regeling op Vlaams niveau in te schrijven.</p> <p>7. Voor de drie voorlopig opgeschorte projecten binnen het programma Innovatief Aanbesteden (Hydrografische peilingen, Gevelrestauratie, Energieneutraal bouwen zonder meerkost) dient op korte termijn een beslissing te worden genomen over de verdere acties.</p> <p>Reactie : Twee van de drie projecten beslisten om gewijzigde voorstellen in te dienen. Voor het derde project wordt moemnteel een actualisering van de marktconsultatie doorgevoerd.</p> <p>8. In een ruimer kader, kan de Vlaamse overheid baat hebben bij een integraal en coherent aankoopbeleid, dat zowel innovatievriendelijk aankopen inhoudt, als aankopen van nieuwe innovatie. De beleidsdomeinen kunnen zelf instaan voor de aankoop van marktrijpe of bestaande innovatie. Zij dienen zich daarbij voldoende bewust te zijn van de mogelijkheden die het huidige en toekomstige klassieke aanbestedingsinstrumentarium biedt. Eventueel kan de Vlaamse overheid in dit kader zorgen voor meer informatie en vorming.</p> <p>Reactie : Zoals hierboven gesteld zal het programma 'Innovatieve Overheidsopdrachten' werken volgens een twee-sporen aanpak waarbij we ook het 'innovatievriendelijk aankopen' stimuleren. Hiervoor zullen we samenwerken met het Facilitair bedrijf en zijn netwerk van aankopers. We zullen specifieke richtlijnen en modeldocumenten voorbereiden en opleidingen en workshops organiseren. Een inspirerende communicatie moet deze informatie- en sensibiliseringsactiviteiten promoten.</p>
<p>Betaald Educatief Verlof De erkenning van opleidingen 40 (2015-2016) Nr. 1</p>	<p>1. Voortgezette opleiding en levenslang leren blijven belangrijke taken voor de overheid. Deze moet duidelijkheid scheppen over de doelstellingen die zij wil ondersteunen. Zij moet de beleidsdoelstellingen van BEV of een toekomstig te ontwikkelen stelsel van opleidingsincentives helder definiëren en verankeren in de regelgeving. De modaliteiten van het stelsel moeten verband houden met deze doelstellingen. De overheid bezwaart ze best niet met voorwaarden die de toegang voor de gebruikers (werknemers, werkgevers en opleidingsverstrekkers) belemmeren en leiden tot complexe administratie en controles (bijvoorbeeld sector van tewerkstelling, plaats en tijdstip van lessen, minimum percentage tewerkstelling als toegangsvoorwaarde). Zij moet er ook over waken deze doelstellingen te integreren met de doelstellingen van andere beleidsdomeinen en bestuursniveaus.</p> <p>Reactie: Op 11 juli 2017 sloot de Vlaamse Regering met de sociale partners het 'Guldensporenakkoord' rond de hervorming en modernisering van de Vlaamse opleidingsinstrumenten voor werknemers. In dit VESOC-akkoord wordt duidelijk omschreven welke beleidsdoelstellingen men met de diverse opleidingsincentives wil realiseren. Het akkoord bevat ook een duidelijk engagement om de wetgeving zo transparant en eenvoudig mogelijk uit te werken.</p> <p>2. Er is nood aan een goed geregeld, duidelijk en eenvormig beslissingskader om te bepalen of een opleiding past in BEV of nog te ontwikkelen opleidingsincentives.</p> <p>Reactie: In het VESOC-akkoord omtrent de hervorming van de opleidingsincentives werd vastgelegd aan welke inhoudelijke oriëntaties</p>

	<p>een opleiding dient te voldoen om in aanmerking te komen voor de Vlaamse opleidingsincentives. Deze oriëntaties worden de komende maanden verder uitgewerkt en verankerd in een puntensysteem voor de beoordeling van de opleidingen.</p> <p>3. De overheidssteun voor opleiding moet additioneel zijn. De incentives moeten aansporen tot de gewenste vorming en vermijden opleidingen te ondersteunen die wettelijk verplicht zijn of ook zouden plaatsvinden zonder die steun. Beroepsopleidingen die alleen kaderen in de noodwendigheden van de onderneming van wie de opleiding volgt, worden als bedrijfsopleidingen beter langs de geëigende kanalen ondersteund (bijvoorbeeld strategische transformatiesteun, KMO-portefeuille).</p> <p>Reactie: De overheidssteun voor opleiding zal additioneel zijn in de zin dat enkel die opleidingen gefinancierd worden die voldoen aan de inhoudelijke oriëntaties – welke werden opgenomen in het VESOC-akkoord – en die dus bijdragen aan de beleidsdoelstellingen. Opleidingen die bedrijfsspecifiek zijn komen niet in aanmerking.</p> <p>4. De overheidsadministratie moet haar databeheer optimaliseren, opdat zij het beheer en de resultaten van opleidingsincentives goed kan opvolgen en, zo nodig, bijsturen. Zij moet erover waken dat de overeenkomsten tussen de verschillende overheidsinstanties die opleidingen erkennen, de nodige gegevensuitwisseling garanderen en dat die instanties de gemaakte afspraken nakomen.</p> <p>Reactie: In het VESOC-akkoord omtrent de hervorming van de opleidingsincentives werd opgenomen dat een erkende opleidingsdatabank zal worden ontwikkeld. Deze databank zal alle erkende opleidingen bundelen, ongeacht hun erkenningswijze. De databank zal zowel voor individuen, werkgevers als opleidingsverstrekkingen raadpleegbaar zijn. Ook andere procedures worden onder de loep genomen in functie van het uitbouwen van een meer klantvriendelijke dienstverlening.</p> <p>5. De Vlaamse erkenningscommissie en de paritaire comités moeten hun erkenningsbeslissingen van opleidingen steunen op vooraf vastgelegde, duidelijk omschreven criteria, die onderbouwd zijn met beleidsdoelstellingen en die consistent en transparant worden toegepast en afdoende gemotiveerd.</p> <p>Reactie: In het VESOC-akkoord omtrent de hervorming van de opleidingsincentives werd vastgelegd aan welke inhoudelijke oriëntaties een opleiding dient te voldoen om in aanmerking te komen voor de Vlaamse opleidingsincentives. Deze oriëntaties worden de komende maanden verder uitgewerkt en verankerd in een puntensysteem voor de beoordeling van de opleidingen.</p> <p>6. Er moet voldoende aandacht zijn voor kwaliteitszorg bij de opleidingen. Alle opleidingsincentives voor werknemers en werkgevers dienen de ondersteuning afhankelijk te maken van eenzelfde systeem van kwaliteitserkenning. Dat zou werknemers, werkgevers en opleidingsverstrekkingen meer duidelijkheid verschaffen en de huidige, complexe administratieve controles vereenvoudigen. Dat kan met bestaande erkenningsvormen van opleidingsverstrekkingen of met een Vlaams overkoepelend kwaliteitslabel.</p> <p>Reactie: In het VESOC-akkoord omtrent de hervorming van de opleidingsincentives werd opgenomen dat alle opleidingsverstrekkingen bij</p>
--	---

	<p>de diverse opleidingsincentives zullen dienen te beschikken over een kwaliteitslabel op organisatieniveau. Enkel deze dienstverleners kunnen een aanvraag tot erkenning van hun opleidingen indienen. Op die manier wordt werk gemaakt van een uniform kwaliteitsborgingsstelsel.</p> <p>7. De bevoegdheden van de instantie die toezicht houdt op het stelsel van erkenningen van opleidingen moeten gedefinieerd worden en in overeenstemming gebracht worden met de middelen.</p> <p>Reactie: In het VESOC-akkoord omtrent de hervorming van de opleidingsincentives werden reeds bepalingen inzake toezicht en monitoring opgenomen. In de komende maanden zullen de rollen en verantwoordelijkheden van de diverse betrokken actoren in het kader van het erkennen en intrekken van opleidingen verder vastgelegd. Ook zal een klachten- en beroepsprocedure worden voorzien.</p> <p>8. De toezichthouder moet een toezichtvisie en methodiek ontwikkelen in overeenstemming met de beleidsdoelstellingen en reglementaire bepalingen. Hij moet zowel proactief als reactief handelen, over de gepaste expertise beschikken en onafhankelijk zijn van de te controleren actoren. Daarom kan het aangewezen zijn de toezichtfunctie aan de administratie toe te vertrouwen.</p> <p>Reactie: In 2015 werd de afdeling toezicht en handhaving via het inspectiedecreet staatshervorming bevoegd voor betaald educatief verlof (toekomstig Vlaams Opleidingsverlof, zoals bepaald in het VESOC-akkoord). De afdeling kan onafhankelijk optreden en inspecties doen op basis van haar risicoanalyse en vastgelegde prioriteiten. Daarnaast zal de afdeling toezicht en handhaving alle klachten en meldingen omtrent het nieuwe Vlaams opleidingsverlof.</p>
<p>Transparantie en financiële impact van de activiteiten van de Participatiemaatschappij Vlaanderen, rekeningenboek over 2014</p> <p>36 (2015-2016) Nr.1</p>	<p>1. Het nieuwe management van PMV moet in overleg met de Vlaamse Regering en met de andere betrokken agentschappen van de Vlaamse overheid, waar mogelijk, de voorgenomen rationalisatie en structuurvereenvoudiging op korte termijn realiseren, rekening houdend met haar kerntaken en maatschappelijke opdracht.</p> <p>2. De financiële verantwoording van PMV dient te worden verruimd en inzichtelijker te worden gemaakt, opdat transparant kan worden gerapporteerd aan het Vlaamse Parlement over alle verbintenissen die de PMV-groep in eigen naam of voor rekening van anderen beheert, alsook over de bereikte financiële resultaten en risico's van de diverse activiteiten van de PMV-groep.</p> <p>3. De Vlaamse Regering moet de afspraken over de vergoedingen en de kostenefficiëntie van de dienstverlening van PMV evalueren.</p>
<p>Deugdelijk bestuur bij PMV</p> <p>37-C (2016-2017) Nr.1</p>	<p>1. De Vlaamse overheid dient het eigenaarsbeleid ten opzichte van PMV volwaardig uit te werken: zij moet haar verwachtingen ten opzichte van PMV ('wat moet PMV doen') expliciteren; op gemotiveerde wijze voor de meest aangewezen bestuursvorm kiezen; een eigenaarsentiteit installeren die de verschillende rollen van de Vlaamse overheid ten aanzien van PMV scheidt; haar toezicht op het deugdelijk bestuur verder ten uitvoer brengen en de rapportering van en naar de maatschappij verbeteren.</p> <p>2. PMV moet het corporate governance charter regelmatig evalueren en actualiseren, met het reglementair kader, de corporate governance codes en de OESO-richtlijnen als minimumkader. Indien wordt afgeweken van dit kader moet dit gemotiveerd worden</p>

	<p>(‘pastoe-of-leg-uit’-principe).</p>
	<p>3. De Vlaamse overheid en PMV moeten een professionele en transparante selectieprocedure voor de leden van de raad van bestuur uitwerken, op grond van competentieprofielen en een inventarisatie van de vereiste kennis en vaardigheden. De aanstelling van onafhankelijke bestuurders, een correcte melding en opvolging van de mandatenlijsten en een doordachte samenstelling van de raad moeten de objectiviteit en onafhankelijkheid van de raad garanderen.</p>
	<p>4. De raad van bestuur moet zijn taken grondiger uitvoeren. In het bijzonder moet hij zijn strategische rol opnemen en een algemene ondernemingsstrategie, een HR-strategie en een communicatiestrategie uitzetten, onderhandelen over de samenwerkingsovereenkomst, toezien op het deugdelijk bestuur bij PMV en op het management, en verantwoording verstrekken aan de eigenaarsfunctie.</p>
	<p>5. De raad van bestuur moet voldoende onafhankelijke leden in zijn adviescomités aanstellen, mede op grond van een lijst met de vereiste kennis en vaardigheden. Hij moet bovendien zorgen voor een vormingsprogramma en een regelmatige evaluatie van de comités en hun leden.</p>
	<p>6. Het auditcomité moet zijn adviestaken grondiger uitvoeren: het moet beter toezien op het financiële verslaggevingsproces, de interne controle en risicobeheerssystemen evalueren, een intern auditplan opmaken, interne auditors en een bedrijfsrevisor aanstellen en hun aanbevelingen opvolgen.</p>
	<p>7. Het benoemings- en remuneratiecomité moet een aantal taken beter uitvoeren: het moet zijn rol spelen bij de selectie, (her)benoeming en remuneratie van de bestuurders en het management, en het moet de samenstelling en werking van het groepsmanagementcomité evalueren.</p>
	<p>8. Vanuit een duidelijke doelstellingencascade moet PMV een systeem van interne controle en risicomanagement uitbouwen dat alle bedrijfsprocessen omvat, en waarbij zij aandacht heeft voor strategische risico's.</p>
	<p>9. PMV moet een duidelijk waardenkader bepalen en de nodige aandacht schenken aan de implementatiemaatregelen.</p>
	<p>10. PMV moet op een gestructureerde manier overleggen met haar stakeholders opdat zij hun inbreng kan aanwenden in haar strategieproces en operationele processen.</p>
	<p>11. PMV dient aandacht te besteden aan een transparante rapportering over haar structuur, werking en activiteiten. In haar rapportering moet zij een aantal verplichte vermeldingen opnemen, zoals de vergoedingen aan bestuurders en management, en verklaringen over de interne controle en risico's.</p>

12.2. Overzicht van de moties en resoluties van het Vlaams Parlement

Er zijn geen resoluties of moties voor het zittingsjaar 2016-2017 t.a.v. minister Muylers.

12.3. Rapportering van de gevolgeving aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie

In zijn arrest van 21 juni 2016 oordeelde het Europees Hof van Justitie dat met betrekking tot het taalgebruik voor facturen met een grensoverschrijdend karakter het taaldecreet (decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen) te stringent is in het licht van het vrij verkeer. Als gevolg van dit arrest werd artikel 5 van het taaldecreet gewijzigd bij artikel 2 van het decreet van 7 juli 2017 houdende diverse bepalingen met betrekking tot het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. Deze aanpassing houdt in dat er voor facturen een vertaling wordt toegestaan in een officiële taal van de Europese Unie en de Europese Economische Ruimte.

12.4. Gelijke Kansen, Integratie & Armoedebestrijding

12.4.1. Armoede

De Armoedemonitor 2017 geeft duidelijk aan dat werk de belangrijkste hefboom tegen armoede is. Enkele cijfers die dit staven zijn bijvoorbeeld:

- Het risico op armoede of sociale uitsluiting voor gezinnen met zeer lage werkintensiteit bedraagt 100%.
- De grootste kloof in armoederisico is de kloof tussen gezinnen met zeer hoge werkintensiteit en gezinnen met zeer lage werkintensiteit (46 procentpunt). De volgende groepen met het grootste verschil zijn de werklozen t.o.v. werkenden (28 procentpunt).

Het hebben van werk is dus cruciaal om het risico op armoede te vermijden. Uiteraard is dit in de eerste plaats te verklaren door het verwerven van een inkomen uit arbeid. Mensen zijn op die manier zelfredzaam en niet afhankelijk van overheidssteun om het hoofd boven water te houden. Het hebben van een job is echter ook van belang in de strijd tegen sociale uitsluiting: men bouwt sneller een sociaal netwerk uit en komt met meer mensen in contact.

De Vlaamse overheid zet sterk in op werk. Werkzoekenden krijgen bij VDAB dienstverlening op maat in het kader van het 'sluitend maatpak'. Er werd een nieuwe aanpak van de dienstverlening op maat geïnstalleerd onder meer door de ingebruikname van de nieuwe tool 'Iedereen Bemiddelaar', waarmee er extra aandacht gegeven wordt aan de individuele inschatting van noden en opvolging van afspraken.

Voor ondernemers die door een turbulente periode gaan is er een structurele samenwerking tussen het Agentschap Innoveren & Ondernemen en de VZW Dyzo. Zij bieden een individuele begeleiding aan de ondernemer gericht op schuldbemiddeling en hebben hiervoor samenwerkingen met de lokale besturen en OCMW's.

Er wordt verder ingezet op inburgeringstrajecten op maat. Voorts wordt werk gemaakt van een sluitend taalbeleid met geïntegreerde taal-werk trajecten om voor anderstalige oud- en nieuwkomers de kansen op een vlotte doorstroom naar werk te verhogen. In het kader van het versterken van partnerschappen is er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgesteld tussen VDAB en het Agentschap Integratie en Inburgering. Om de instroom te verhogen werd ook de samenwerking met OCMW's en Onderwijs versterkt, en wordt er actief samengewerkt met erkende opvangplaatsen. Een

ESF-AMIF-oproep 'Inburgering op maat voor laaggeletterde vrouwen met jonge kinderen' heeft als doel om laaggeletterde vrouwen uit derde landen met jonge kinderen beter te integreren in onze samenleving en richt zich tot de bestaande dienstverleners om in samenwerking met partners het aanbod verder uit te werken (cfr. supra).

Op dit moment kunnen mensen in armoede terecht bij de individuele werk-welzijnsbegeleiding door de VDAB werkwelzijnsbemiddelaar voor een geïntegreerd werk-welzijnstraject. Hij maakt samen met de werkzoekende een traject op maat richting werk/opleiding en zorgt hierbij dat het welzijnsluik aansluit op dit uitgetekende traject. Werkzoekenden met een duidelijke focus op werk en een mogelijke welzijnsproblematiek kunnen aanvullend worden toegeleid naar een groepsluik. Het project liep via een tweejarige Tender voor Werkzoekenden in armoede met een mogelijke welzijnsproblematiek en duidelijke focus op werk.

De ESF-oproep Armoede uit 2016 richtte zich naar organisaties die expertise hebben in het begeleiden van personen in armoede naar werk of opleiding. De finale doelgroep van de oproep zijn personen op beroepsactieve leeftijd uit huishoudens met een zeer lage werkintensiteit. Doel van de oproep is om geïntegreerde trajecten op te zetten naar werk of opleiding, met voldoende aandacht voor de multiproblematiek waarmee personen in armoede kampen. Er zijn 11 projecten goedgekeurd die samen 791 mensen in armoede zullen begeleiden.

Werkzoekenden waarvan bij de aanvang duidelijk is dat er een medische, mentale, psychische of psychiatrische problematiek is, worden toegeleid naar de gepaste dienstverlening. Binnen de Tender Arbeidszorg werden er 1.168 trajecten voorzien in 2015 en 2016.

Door een structureel partnerschap af te sluiten met Dyzo vzw voor de periode 2016-2019, zorgt het Agentschap Innoveren & Ondernemen ervoor dat ondernemers die zich in moeilijkheden bevinden, bijgestaan worden met advies over hoe ze hun leven weer op de rails krijgen. Met dit partnerschap schakelen we ons in in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding.

In 2017 zetten we onder meer versterkt in op volgende sporen.

De ESF-oproep Begeleiding Maatschappelijk Kwetsbare Groepen uit 2017 heeft als doelgroep kansengroepen, waaronder werkzoekenden in armoede, die ondervertegenwoordigd zijn op de arbeidsmarkt en voor wie een regulier traject geen (voldoende) duurzame oplossing biedt. Ze richt zich naar organisaties die expertise hebben in het begeleiden van personen uit maatschappelijk kwetsbare groepen en daarvoor zelf een methodiek voorstellen om geïntegreerde trajecten naar werk of opleiding aan te bieden en outreachend te werken bij de toeleiding naar die trajecten.

Voor aanwervingen van langdurige werkzoekenden vanaf 1 januari 2017 kunnen werkgevers beroep doen op de aanwervingsincentive. Deze aanwervingsincentive wil de aanwerving van werkzoekenden tussen 25 en 54 jaar die twee jaar of langer zijn ingeschreven als niet-werkende werkzoekende bij de VDAB bevorderen. De premie wordt uitbetaald in twee schijven: 1.250 euro na drie maanden tewerkstelling en 3.000 euro na twaalf maanden tewerkstelling.

Vanaf 1 januari 2017 werd het stelsel tijdelijke werkervaring gelanceerd. Tijdelijke Werkervaring (TWE) richt zich naar werkzoekenden en leefloongerechtigden die door een gebrek aan (recente) werkervaring en arbeidsattitudes niet onmiddellijk aan de slag kunnen in het normaal economisch circuit. Het traject heeft als doelstelling om deze doelgroep competenties en werkervaring te laten opbouwen binnen een reële werkomgeving. Zo willen we de afstand tot de reguliere arbeidsmarkt verkleinen met als uiteindelijk doel doorstromen naar het normaal economisch circuit. Op 1 januari 2017 is TWE voor leefloongerechtigden van start gegaan. Het OCMW beslist of een cliënt/leefloongerechtigde baat zal hebben met een TWE-traject. De art 60§7-tewerkstelling kan door het OCMW als volwaardig instrument binnen een TWE-traject

worden gehanteerd en biedt de mogelijkheid aan de cliënt om sociale zekerheidsrechten op te bouwen. Voor werkzoekenden werd de capaciteit van de tender intensief werkplekieren uitgebreid en start vanaf 1 januari 2018 de toeleiding naar een nieuwe tender door VDAB.

Het vroegere systeem 'Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap' of PWA krijgt in 2018 een grondige facelift als gevolg van de zesde staatshervorming. Het nieuwe systeem 'Wijk-werken' wordt dan geïntegreerd in het Vlaamse activeringsbeleid en wordt zo onderdeel van een traject naar werk.

Werkzoekenden kunnen in principe vanaf januari 2018 wijkwerken als ze een gebrek aan recente werkervaring hebben, nog geen minstens halftijdse betrekking aankunnen en kunnen doorstromen naar betaalde arbeid. Ze doen enkele uren per week werkervaring op via het uitvoeren van klusjes en activiteiten op lokaal niveau, en dat voor maximum 1 jaar. Toeleiding gebeurt door VDAB en OCMW. Voor werkzoekenden die in 2017 actief zijn binnen het PWA-stelsel zullen overgangsbepalingen worden voorzien zodat ze de overstap kunnen zetten naar het wijkwerken.

Er wordt verder werk gemaakt van de uitvoeringsbesluiten van het decreet betreffende de werk- en zorgtrajecten. We streven naar een geleidelijke uitvoering van het decreet vanaf 2018, te beginnen met de activeringstrajecten. Deze trajecten zijn voortrajecten die via acties op het vlak van begeleiding naar en op een werkvloer alsook acties herstelgerichte zorg ter ondersteuning van deze arbeidsmarktgerichte acties, voorbereiden op betaalde beroepsarbeid.

12.4.2. Gelijke kansen

Gelijke kansen voor iedereen, dragen we hoog in het vaandel. Zo behoren genderevenwicht en diversiteit tot de objectieven van het programma voor de omkadering van jonge onderzoekers. Bij de verdere uitvoering van het STEM-actieplan, een gezamenlijk initiatief met de minister van Onderwijs, gaat er bijzondere aandacht naar acties gericht op meisjes en kinderen en jongeren uit gezinnen in een moeilijke sociaaleconomische situatie en van buitenlandse herkomst. In 2016 werd de conceptnota 'Ondernemerschap stimuleren via het vernieuwde Agentschap Innoveren & Ondernemen' verder uitgewerkt tot een overheidsopdracht.

De daarbij op te zetten programma's dienen toegankelijk te zijn voor alle ondernemers. De mate van toegankelijkheid van de programma's voor vrouwen, personen van buitenlandse herkomst en personen met een handicap zal meegenomen worden in de prestatie-indicatoren van de overheidsopdracht. Met deze initiatieven willen wij ons steentje bijdragen aan het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan 2016-2019 en het Vlaams Horizontaal Integratiebeleidsplan 2016-2019.

12.4.3. Diversiteit en integratie

Zie hierover de beleidsintenties zoals geformuleerd onder hoofdstuk 7.9.

12.5. Prognose beleidsuitvoering

Uitvoering begroting lopend jaar			
<p>Noot: Deze tabel koppelt de beleidsdoelstellingen aan de diverse begrotingsartikelen die bijdragen tot de realisatie van de beleidsdoelstellingen in kwestie. Vermits diverse begrotingsartikelen bijdragen tot diverse beleidsdoelstellingen en dus meermaals zijn opgenomen is de som van deze begrotingsartikelen niet gelijk aan het totale budget Werk en EWI.</p>			
Investeren om potentieel te creëren			
Doelstelling	Begrotingsartikel	Omschrijving	Budget (VAK/MACH in duizend euro)
1. In wendbare ondernemingen	ECH-1EFG5AC-WT, ECH-1EFG2AC-WT, 1EFG5HO-IS, ECH-AEFG5ZZ-PR.	<p>INTERNE STROMEN HERMESFONDS omvat de volgende ex-IWT lijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Steun aan projecten van bedrijven en samenwerkingsverbanden - Acties voor technologische innovatie - Projecten lichte structuren - E-media-projecten - Baekelandmandaten 	313.891
	EB0-1EGG2AA-WT	WERKING EN TOELAGEN omvat subsidies voor allerhande initiatieven met betrekking tot wetenschaps-popularisering, Flanders DC, FTI, Expertiscellen en RVO Society	9.390
	ECH-1ECG5AF-WT	INTERNE STROMEN – FONDS VOOR FLANKEREND BELEID(HERMESFONDS) : Bevorderen van ondernemerschap	25.393
	ECH-1ECG5-AG-WT, ECH-1ECG2AG-WT	INTERNE STROMEN HERMESFONDS : stimuleren van groei, transformatie en innovatie	223.272
	JB0-1JBG2AC-PR	PROVISIES – COMPETITIVITEITSPROVISIE	26.306
	JB0-1JBG2ZZ-PR	PROVISIES (omvat restmiddelen uit oude werkgelegenheidsakkoorden)	1.500
	JB0-1JFG2AY-IS	INTERNE STROMEN – VDAB (omvat de middelen voor de kernopdrachten van de VDAB inzake het versterken van competenties evenals de beleidskredieten voor de	146.965

		opleidingscheques)		
	JB0-1JJDG2AY-IS	INTERNE STROMEN – VDAB (omvat de middelen voor de kernopdrachten van de VDAB inzake het bevorderen van transities naar werk, evenals beleidskredieten voor de Loopbaancheques, de activering van leefloners, kosten voor outplacement, PWA, ...)		525.825
	JB0-1JFG2AX-IS	INTERNE STROMEN – SYNTRA (omvat de Vlaamse financiering voor SYNTRA)		65.970
	JB0-1JJDG2AT-WT	WERKING EN TOELAGEN – INVESTEREN IN WENDBARE WERKNEMERS EN ONDERNEMINGEN (omvat de Vlaamse cofinanciering ESF OP 2014-2020)		22.514
	JB0-1JJDG2AB-WT	WERKING EN TOELAGEN – VERSTERKEN VAN PARTNERSCHAPPEN MET SECTOREN (omvat de middelen voor de sectorconvenants)		4.351
	JB0-1JJDG2AE-WT	WERKING EN TOELAGEN – WERKBAAR WERK (omvat de middelen voor de aanmoedigingspremies)		23.234
	JB0-1JJDG2AG-WT	WERKING EN TOELAGEN – LANDINGSBANEN IN HET KADER VAN WERKBAAR WERK (omvat de middelen voor de landingsbanen in de social profit)		18.652
	JB0-1JJDG2AJ-WT	WERKING EN TOELAGEN – INVESTEREN IN WENDBARE WERKNEMERS EN ONDERNEMINGEN LOOPBAANONDERBREKING VLAAMS GEWEST - LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN		51.173
	JB0-1JJDG2AK-WT	WERKING EN TOELAGEN – INVESTEREN IN WENDBARE WERKNEMERS EN ONDERNEMINGEN		48.110

		LOOPBAANONDERBREKING ONDERWIJS EN VO		
	JB0-1JDG2AL-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTEREN IN WENDBARE WERKNEMERS EN ONDERNEMINGEN - DIENSTENCHEQUES (omvat subsidies en administratieve kosten aan de uitgiftemaatschappij, het opleidingsfonds en de uitgaven in het stelsel voor zelfstandigen)	1.157.956	
	JB0-1JFG2AB-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTEREN IN WENDBARE WERKNEMERS EN ONDERNEMINGEN (omvat de middelen voor het betaald educatief verlof en de start- en stagebonus)	65.970	
	JB0-1JDG2AA-WT	WERKING EN TOELAGEN - FLANKERENDE EN ONDERSTEUNENDE MAATREGELEN IKV HET WERKBELEID (omvat o.a. de middelen voor het Steunpunt Werk en voor het VIONA-programma)	1.293	
2. Investeren in excellente kennisbasis	EB0-1ECG2AA-WT	WERKING EN TOELAGEN omvat de cofinanciering van het steunpunt STORE en kredieten voor evaluaties/studies ivf economie	767	
	EB0-1EEG2AA-WT	WERKING EN TOELAGEN - ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING omvat de subsidies aan KMDA, Unesco Trustfund en Unicris	2.883	
	EB0-1EEG4AA-WT	WERKING EN TOELAGEN - ALGEMENE BELEIDSONDERSTEUNING : dit is het Fonds voor de Programmatie van het Wetenschapsbeleid : hierop worden alle activiteiten aangerekend die betrekking hebben op initiatieven ter bevordering van het wetenschappelijk onderzoek en informatie over dit onderzoek en het wetenschapsbeleid	305	
	EB0-1EEG2AB-WT	WERKING EN TOELAGEN-POSTINITIEEL ONDERWIJS omvat de subsidies aan AMS, Orpheus-instituut en Vlerick	1.063	

	EB0-1EEG2AF-WT	WERKING EN TOELAGEN-INTERNATIONAAL BELEID omvat kosten en subsidies van allerhande internationale samenwerkingsverbanden	987
	EB0-1EEG2AG-WT	WERKING EN TOELAGEN-BELEIDSVORBEREIDING omvat de basisfinanciering van de steunpunten, de subsidie aan ECOOM, financiering voor FRIS en voor initiatieven open access en open data, de verdere uitbouw van het Vlaams elektronisch netwerk	4.400
	EB0-1EEG2AQ-IS	INTERNE STROMEN-VLAAMS INSTITUUT VOOR DE ZEE omvat de subsidie aan het VLIZ	5.108
	EB0-1EEG2AR-IS	INTERNE STROMEN-KVAB omvat de subsidie aan de KVAB	1.089
	EB0-1EEG5AT-IS	INTERNE STROMEN-FWO omvat de subsidie aan het FWO	319.954
	EB0-1EEG2AU-IS	INTERNE STROMEN-AGENTSCHAP PLANTENTUIN MEISE omvat de toelage aan de Plantentuin	10.628
	EB0-1EEG2HO-IS	INTERNE STROMEN – HOGER ONDERWIJS – WETENSCHAPSBELEID omvat de subsidies aan de BOF's, IOF, Interface en ITG	197.330
	EB0-1EEG2AB-WT	WERKING EN TOELAGEN-STRATEGISCHE ONDERZOEKSCENTRA EN INNOVATIEPLATFORMEN omvat de subsidies aan IMEC, Flanders' Make	127.732
	EB0-1EEG2AW-IS	INTERNE STROMEN-VLAAMS INSTITUUT VOOR BIOTECHNOLOGIE omvat de subsidie aan het VIB	60.031
	EB0-1EEG2AX-IS	INTERNE STROMEN-VLAAMS INSTELLING VOOR TECHNOLOGISCH ONDERZOEK omvat de subsidie aan VITO	48.620
3. Investeren in vereenvoudigde dienstverlening op maat,	ECH-1ECG5AH-WT,	INTERNE STROMEN-FONDS VOOR	42.044
4. Investeren in ruimte en infrastructuur om te ondernemen	1ECG5AJ-WT,	FLANKEREND ECONOMISCH BELEID	
5. Investeren in Europese, internationale en interregionale netwerken	1ECG5AK-WT,	(HERMESFONDS)	
	1ECG5AR-IS,		
	1ECG5AX-IS,		
	1ECG2AK-WT		

6. Waken over de concurrentiekracht van onze ondernemingen	ECH-1ECG5AG-WT, ECH-1ECG2AG-WT	INTERNE STROMEN HERMESFONDS : stimuleren van groei, transformatie en innovatie	223.272
	ECH-1ECG5AF-WT	INTERNE STROMEN - FONDS VOOR FLANKEREND ECONOMISCH BELEID(HERMESFONDS) : Bevorderen van ondernemerschap	25.393
7. Activeren van talenten			
	JB0-1JDG2AY-IS	INTERNE STROMEN - VDAB (omvat de middelen voor de kernopdrachten van de VDAB inzake het bevorderen van transities naar werk, evenals beleidskredieten voorde Loopbaancheques, de activering van leefloners, kosten voor outplacement, PWA, controle sanctionering, ...)	525.825
	JB0-1JDG2AM-WT RVA	WERKING EN TOELAGEN - RVA ACTIVA EN STARTBANEN (omvat de middelen aan de RVA voor de werkkuitkeringen ikv ACTIVA)	35.496
	JB0-1JDG2AO-WT	WERKING EN TOELAGEN - RSZ BIJDRAGEVERMINDERINGEN (omvat de middelen voor de diverse RSZ-kortingen)	547.521
	JB0-1JDG2AN-WT	WERKING EN TOELAGEN - RVA STARTBANEN VL GEMEENSCHAP (omvat de middelen voor de tussenkomst in de startbaanovereenkomsten van de Vlaamse gemeenschap)	5.000
	JB0-1JDG2AP-WT	WERKING EN TOELAGEN - SECTORALE DOELGROEPENKORTINGEN RSZ/HVKZ (omvat de middelen voor de diverse sectorale doelgroepenverminderingen)	51.531
	JB0-1JDG2AR-WT	WERKING EN TOELAGEN - RVA WERKHERVATTINGSTOESLAG (omvat de middelen voor de werkhervattings toeslag 55+)	30.500
	JB0-1JDG5AY-IS	INTERNE STROMEN - VDAB (omvat naast investeringen de middelen voor de 50+ premie)	24.718

				WERKING EN TOELAGEN - DUURZAAM HR BELEID IN BEDRIJVEN EN ORGANISATIES	11.347
8. Activeren van ondernemingspotentieel bij leerlingen, studenten, werkzoekenden		JB0-1JJDG2AC-WT EC0-1ECG2AA-WT		WERKING EN TOELAGEN- BELEIDSVORBEREIDING omvat de ad nominatim subsidies van het Agentschap Ondernemen	
9. Activeren van het groeipotentieel bij ondernemingen		ECH-1ECG5AG-WT en ECH- 1ECG2AG-WT		INTERNE STROMEN-FONDS FLANKEREND ECONOMISCH (HERMEFONDS) VOOR BELEID	223.272
10. Activeren van het innovatiepotentieel bij KMO's en grote ondernemingen 11. Innovatie-ondersteunend aankopen bij de overheid		ECH-1EFG5AC-WT, ECH- 1EFG2AC-WT, ECH- 1EFG5HO-IS, ECH-AEFG5ZZ-PR.		INTERNE STROMEN HERMESFONDS omvat de volgende ex-IWT lijnen : - Steun aan projecten van bedrijven en samenwerkings-verbanden - Acties voor technologische innovatie - Projecten lichte structuren - E-media-projecten - Baekelandmandaten	313.891
12. Ontginnen van buitenlandse tewerkstellingspotentieel					
		JB0-1JJDG2AY-IS		INTERNE STROMEN - VDAB (omvat de middelen voor de kernopdrachten van de VDAB inzake het bevorderen van transities naar werk, evenals beleidskredieten voor de Loopbaancheques, de activering van leefloners, kosten voor outplacement, PWA, controle sanctionering, ...)	525.825

12.6. Regelgevingsagenda

Nr	Naam initiatief	Aard initiatief	Trekker	Inhoudelijke bepalingen	Voorziene planning /stand van zaken procedure VR	Datum Inwerking treding
1	Wijzigingsdecreet Vlaams doelgroepenbeleid	Decreet	Dep WSE	Doelgroepvermindering koppelen aan effectieve tewerkstelling	Definitief goedgekeurd op 06/10/2017	1/01/2018
2	Zorg- en werktrajecten	BVR	Dep WSE/WVG	Uitvoeringsbesluit decreet werk en zorgtrajecten	Principieel goedgekeurd op 13/10/2017	1/01/2018
3	Adviescommissie Economische migratie	BVR	Dep WSE	Oprichting Adviescommissie en verlenging leden REOV	Definitieve goedkeuring op 08/09/2017	1/10/2017
4	Commissie uitzendactiviteiten	BVR	Dep WSE	Aanpassing BVR – secretariaat Commissie uitzend van SERV naar DWSE + inwerkingtreding decreetale bepaling	Principiele agendering 08/09/2017	1/01/2018
5	Commissie uitzendactiviteiten	BVR	Dep WSE	Overdracht 2 personeelsleden(secr. Commissie uitzend) van SERV naar DWSE	Principiële agendering 08/09/2017	1/01/2018
6	Zorgkrediet	BVR	Dep WSE	WijzigingsBVR	Definitieve goedkeuring 22/09/2017	PWA met terugwerkende kracht 1/1/2017; de rest einde 2017

7	Werkhervattings toeslag	Decreet en BVR	Dep WSE	Stimuleringspremie naar ondernemerschap voor 45+ werkzoekenden	Decreet definitief goedgekeurd op 13/10/2017	Begin 2018
8	Individueel outplacement-sanctie werkgever	Decreet en BVR	Dep WSE + VDAB	WSE: Opleggen van een sanctie aan de werkgever die zijn outplacement-verplichting (cao82bis) niet nakomt VDAB: betalen van outplacement via SIF voor werknemers wiens werkgever in gebreke blijft	Principiële agendering decreet september 2017	Medio 2018
9	Economische migratie (single permit)	BVR	Dep WSE	Invoering gecombineerde procedure verblijf+werk	In uitvoering (samenwerkingsakkoord)	
10	Economische migratie	1) Samenwerking sakkkoord 2) Instemmingsd ecreet	Dep WSE	Invoering gecombineerde procedure verblijf en werk	Instemmingsdelegatie VR 15/09/2017	2018
11	Economische migratie (seizoensarbeid en ICT)	BVR	Dep WSE	Omzetting richtlijnen seizoensarbeid: Invoegen nieuwe statuten seizoensarbeid en ict in kb 1999	Uitstel in functie van samenwerkingsakkoord	
12	Duaal leren	Decreet	Dep WSE + Dep Onderwijs		Principiële agendering decreet 15/09/2017	01/09/2018
13	Wijzigingsbesluit proeftuinen duaal	BVR	Dep Ond - Dep WSE-Syntra VI	Uitbreiding huidige proeftuin met nieuwe opleidingen	Afgerond	01/09/2017
14	Elders Verworven Competenties	Decreet	Dep WSE +Onderwijs	Decreet betreffende een geïntegreerd beleid inzake het erkennen van competenties		

15	Wijk-Werken	BVR	VDAB	Opstart Wijk-werken, uitdoof PWA, BIO	Definitief goedgekeurd op 29/09/2017	01/01/2018
16	Wijziging Vrijstelling	BVR	VDAB		Principieel goedgekeurd op 07/07/2017	Voorjaar 2018
17	Sociaal Interventiefonds	BVR	VDAB		Definitief goedgekeurd op 07/07/2017	
18	Besluit Loopbaanbegeleiding	BVR	VDAB		Principieel goedgekeurd op 13/10/2017	
19	Werkplekieren	BVR	VDAB		In opmaak	Voorjaar 2018
20	Geïntegreerd kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten	Decreet	Dep WSE Ism Dep Onderwijs	Geïntegreerd kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten (uitrol VKS)	In opmaak	September 2018
21	Kwaliteitsdecreet	Decreet	Dep WSE i.s.m. VDAB en Syntra VL	Minimale kwaliteitsvoorwaarden op organisatieniveau voor dienstverleners	In opmaak	Januari 2019
22	Sectorconvenanten	Besluit VR	Dep WSE	Nieuwe sectorconvenants 2018-2019	In opmaak	01/01/2018

23	Vlaams opleidingsverlof en sociale promotie	Decreet en BVR	Dep WSE	Hervorming BEV en opheffing sociale promotie	In opmaak	Eind 2018/begin 2019
24	Wijzigingsbesluit opleidingskrediet/ opleidingscheques	BVR	Dep WSE	Hervorming opleidingskrediet en opleidingscheques	In opmaak	Eind 2018/begin 2019
25	Organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid (fase 1)	Decreet	Dep EWI	Wijziging van het decreet betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid	Definitief goedgekeurd op 15/09/2017	Eind november 2017
26	Organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid (fase 2)	Decreet	Dep EWI	Wijziging van het decreet betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid	In voorbereiding	Najaar 2018
27	Steuntoekenning aan ondernemingen	BVR	VLAIO + Dep EWI	Regeling van steun aan ondernemingen voor ontwikkeling en innovatie in Vlaanderen	Principieel goedgekeurd op 6/10/2017	
28	Steuntoekenning aan ondernemingen voor onderzoek m.o.o. doctoraat	BVR	VLAIO + Dep EWI	Financieringsbesluit voor programma's van steuntoekenning aan projecten die nominatief verbonden zijn aan een mandataris in het kader van doctoraal of post-doctoraal onderzoek Baekeland-mandaten en innovatiemandaten	Principieel goedgekeurd op 6/10/2017	
29	Hinderpremie	Decreet	VLAIO + Dep EWI	De hinderpremie zal de huidige rentetolage hinder openbare werken en de inkomenscompensatie bij openbare werken vervangen door één geïntegreerde radicaal digitale steunmaatregel.	Principieel goedgekeurd op 29/09/2017	
30	Subsidies FWO	BVR	Dep EWI	Financieringsbesluit FWO	In opmaak	Midden 2018

31	Financiering Vlaamse deelname ESFRI	BVR	Dep EWI	Evaluatieprocedure en selectie van Vlaamse deelname aan Europese onderzoeksinfrastructuren.	In opmaak	Midden 2018
32	Financiering toegepast biomedisch onderzoek	BVR	Dep EWI	Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2006 voor de financiering van toegepast biomedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit	In opmaak	Midden 2018
33	Waarborgregeling	Decreet	PMV i.s.m. Dep EWI + VLAIO	Aanpassing in het licht van WCO's bij bedrijven + verhoging overzichtelijkheid decreet en uitvoerende besluiten en betere afstemming op elkaar	In opmaak	Eind 2018
34	Subsidiëring onderzoeks- en innovatie-infrastructuur	BVR	Dep EWI	Financiering van onderzoeks en innovatie-infrastructuur is begin 2016 overgegaan van de Herculesstichting naar het FWO.	In opmaak	Midden 2018
35	Cofinanciering van onderzoek en ontwikkeling in het kader van overheidsopdrachten	BVR	Dep EWI	Cofinanciering in het kader van het Project innovatieve overheidsopdrachten	Eerste keer principieel goedgekeurd op 10/06/2017	
36	Steun aan consortia van ondernemingen	BVR	Dept EWI + VLAIO	Financieringsbesluit voor programma's van steuntoekenning aan ondernemingen voor O&O-projecten uitgevoerd door ondernemingen en opgezet met het expliciete doel om een samenwerkingsverband aan te gaan met onderzoeksorganisaties binnen een ruimer geheel	In opmaak	Eind 2018
37	Steun collectief onderzoek	BVR	VLAIO	Regeling van steun aan collectief onderzoek en collectieve kennisverspreiding	In opmaak	Eind 2018/begin 2019

38	Goedkeuring statuten FO vzw	BVR	VLAIO	Statuten zowel als het convenant dat de werking van de vzw zal regelen dienen te worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering.	In voorbereiding	Eind 2018/begin 2019
39	Opheffing wettelijke bepalingen	Decreet	VLAIO	Ter confirmatie aan de praktijken in andere EU-lidstaten op het vlak van de toegang tot zelfstandig ondernemerschap, wordt de wettelijke vereiste van de basiskennis bedrijfsbeheer opgeheven.	Principieel goedgekeurd op 14/7/2017	
40	Strategische transformatiesteun	BVR	VLAIO	Invoeren van de nieuwe bepalingen ter voorkoming van verplaatsingen bij regelingen voor regionale investeringssteun in het kader van de algemene groepsvrijstellingsverordening	In voorbereiding	Midden 2018
41	Steun audiovisuele werken	BVR	VLAIO	Gecoördineerd besluit waarbij de onvolkomenheden en onduidelijkheden worden weggewerkt van de huidige regelgeving Screen Flanders	In opmaak	Midden 2018
42	Steun ecologie-investeringen	BVR	VLAIO	Uitvoering aan de mededeling van 21 oktober 2016 omtrent 'engagementsverklaring van de Vlaamse Regering: naar een coherent logistiek beleid'	Definitief goedgekeurd op 15/09/2017	
43	Comité Kleinhandel	BVR	VLAIO	Samenstelling en werking Comité voor Kleinhandel	In voorbereiding	Eind 2018/begin 2019
44	Subsidies incubatoren	BVR	VLAIO	Subsidiëring incubatoren	In voorbereiding	Eind 2018/begin 2019

12.7. WEWI en het Europees Semester en LSA 2017

Naar aanleiding van het nationale hervormingsprogramma 2017 van België, doet de Europese Raad 3 concrete aanbevelingen waarvan er twee betrekking hebben op mijn bevoegdheidsdomeinen:

1. Ervoor zorgen dat de meest achtergestelde groepen, met inbegrip van mensen met een migratieachtergrond, gelijke toegang hebben tot kwaliteitsonderwijs, beroepsopleidingen en de arbeidsmarkt

De afgelopen jaren werden reeds heel wat maatregelen in stelling gebracht om de kans op werk voor deze groepen te verhogen.

Algemeen gaan we uit van een maatgerichte activeringsaanpak met een focus op talent. Voor elke werkzoekende wordt de afstand tot de arbeidsmarkt ingeschat en wordt ook een traject op maat aangeboden om de kans op werk te verhogen. Werkgevers krijgen een financiële incentive bij de aanwerving van werkzoekenden uit een aantal doelgroepen in de vorm van kortingen op de RSZ-bijdrage, om hun kans op werk te verhogen.

De loonkostsubsidie voor jongeren wordt toegekend op basis van een aantal strikte criteria, zodat vooral de meest kwetsbare groepen in aanmerking komen. In het kader van de Jeugdwerkgarantie streeft VDAB ernaar om binnen de 4 maanden na registratie als werkzoekende een aanbod te doen in de vorm van een job, stage of opleiding. In 2016 zijn meer dan 7600 jongeren gestart met een IBO en zo'n 3.950 laaggeschoolde jongeren zijn sinds 2015 toegeleid naar een werkervaringstraject (WIJ). Extra aandacht gaat uit naar de meest kwetsbare jongeren (NEET). Zo investeerde Vlaanderen 3,4 miljoen euro voor Brusselse jongeren met een Nederlandstalig beroepsprospectief.

Ook voor de aanwerving van ouderen krijgen werkgevers een loonkostsubsidie toegekend. Daarenboven krijgen werkgevers ook een subsidie als ze er in slagen oudere werknemers aan het werk te houden (retentie). De doelgroepvermindering voor ouderen gaat gepaard met een specifieke begeleidingsaanpak. Sinds 2009 worden ouderen actief begeleid in hun zoektocht naar werk en zijn de mogelijkheden tot vervroegde uittrede gevoelig verstrengd. Vandaag geldt deze activeringsaanpak voor ouderen tot 60 jarigen en deze zal geleidelijk worden uitgebreid tot de 65-jarigen in 2020. Tot slot is er ook voor de tewerkstelling van personen met een handicap een loonkostverlaging voorzien in de vorm van de Vlaamse ondersteuningspremie. In de toekomst zullen ook personen met een psychosociale problematiek gebruik kunnen maken van deze maatregel. VDAB werkt ook samen met gespecialiseerde partners om in een specifieke begeleidingsaanpak te kunnen voorzien.

De werkzaamheid van personen met een migratie-achtergrond is bij ons lager dan in een aantal andere EU-landen. Er worden dan ook heel wat maatregelen genomen om ook voor deze groep de kansen op werk gevoelig te verhogen. Zo worden vanuit de aanpak focus op talent heel wat acties voorbereid, dewelke in 2017 op kruissnelheid kwamen. In het kader van het actieplan non-discriminatie zal van september 2017 tot februari 2018 ook een campagne lopen om werkgevers te sensibiliseren over de kwalijke effecten van discriminerend taalgebruik. Er zal ook aandacht zijn voor ondersteuning van slachtoffers via meldpunten en het opzetten van een beleidsplan door werkgevers. Ook zal een leerstoel Integratie-Migratie-Arbeidsmarkt worden opgericht om de wetenschappelijke onderbouwing van het beleid op dit vlak nog te versterken. Daarnaast heeft VDAB een aanpak uitgewerkt voor de begeleiding van anderstalige werkzoekenden. Naast het eigen aanbod Nederlands Tweede Taal (NT2) werkt VDAB samen met heel wat externe partners zoals de Huizen van het Nederlands en inburgeringsactoren. Met het actieplan 'integratie door werk' stapt VDAB ook af van lineaire trajecten waarbij eerste inburgering aan bod komt en dan pas de zoektocht naar werk. Er wordt zoveel mogelijk gestreefd

naar een het uitwerken van een integraal aanbod. Werkzoekende nieuwkomers leren zoveel mogelijk op de werkplek met bijvoorbeeld extra taalondersteuning. In Antwerpen en Gent lopen ook pilootprojecten waarbij VDAB nauw samenwerkt met de OCMW's om de screening en oriëntering van vluchtelingen zo gecoördineerd mogelijk te laten verlopen. Met het @level2work project zet VDAB ook sterk in op de integratie van hooggeschoolde nieuwkomers. Het is dan ook positief dat ondanks de instroom van asielzoekers, het aantal werkloze allochtonen sinds kort een dalende trend heeft ingezet.

2. Investerings in op kennis gebaseerd kapitaal bevorderen, met name door maatregelen te nemen om de toepassing van digitale technologieën en de verspreiding van innovatie te verhogen. De concurrentie verhogen op de markten voor professionele diensten en in de detailhandel, en de marktmechanismen in de netwerkindustrieën verbeteren.

In het afgelopen beleidsjaar zijn een reeks maatregelen genomen die tegemoet komen aan dit actiepunt. De budgetten voor O&O&I werden verder opgetrokken, en het nieuwe doelgerichte clusterbeleid van de Vlaamse Regering werd definitief opgestart. Er werd extra geïnvesteerd in fundamenteel en strategisch basisonderzoek en in toegepast onderzoek. In de nieuwe convenanten met imec en VIB werd bijzondere aandacht besteed aan het vertalen van onderzoek naar de markt. Het komende beleidsjaar zal ik de toegang tot het Agentschap Innoveren & Ondernemen en vereenvoudigen en stroomlijnen, zodat meer Vlaamse ondernemingen de weg vinden naar kennis, steun en samenwerking inzake innovatie. Ook blijft de Vlaamse Regering onverminderd een beleid voeren om de instroom in de zogenaamde STEM-studierichtingen aan te moedigen, wat de opbouw van kenniskapitaal eveneens versterkt.

De Vlaamse Regering besliste om de koninklijke besluiten op te heffen over de beroepsbekwaamheden voor een aantal gereguleerde beroepen (die door de 6e staatshervorming een gewestbevoegdheid zijn geworden). De bestaande voorwaarden worden geschrapt en de kwaliteit van de dienstverlening wordt gewaarborgd door andere regelgeving rond vb. milieu, voedselveiligheid of gezondheid. De Vlaamse Regering hechtte op 15/7/2017 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet dat de wettelijke bepalingen over de basiskennis (attest) bedrijfsbeheer opheft. Een overleg wordt opgestart met de betrokken stakeholders binnen het economische en het onderwijsveld, om een visie, strategie en plan van aanpak uit te werken over ondernemersvaardigheden. Deze maatregelen zullen de concurrentie op de markten voor professionele dienstverlening verhogen.

Het decreet betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid werd op 29/7/2016 gepubliceerd. Dit decreet legt de basis voor de integratie van de socio-economische vergunning in de omgevingsvergunning, wat de administratieve last voor de detailhandel zal verminderen, en zorgt bovendien voor een lokaal instrumentarium dat kan worden ingezet op basis van een detailhandelsvisie. Door het verhogen van de transparantie en de voorspelbaarheid voor de betrokken ondernemers, draagt het decreet bij tot het wegwerken van administratieve drempels en het tot stand komen van een level playing field. Inzake het verhogen van de concurrentie op netwerkindustrieën verwijs ik ook naar mijn initiatief om het digitale netwerk van de toekomst toegankelijk te maken voor zoveel mogelijk Vlamingen, aan zo goed mogelijke voorwaarden.